Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM VIẾT-TUYỀN

Chủ nhiệm : KIỀU VĂN-LẦN — Tổng Thư ký bút chiến : LÊ VĂN-TIỀN

Số 1.842 Chủ Nhật 5-5-63 (12 th. 4 (thiếu) Quý Mão

ĐỌC TRONG SỐ NÀY

- Hàng ngũ hành chánh ngày nay không phải là nơi an bài để hưởng lộc (Lời Tòa soạn)
- Từ nay đến cuối năm các nhà lá ở Quận 5 phải thay bằng nhà
- Kế hoạch 3 năm sản xuất tác phẩm văn chương của Bắc Việt cộng sản (Tin của Cổ Thần)
- Hội Nghị Mỹ ở Hạ Uy Di bàn việc Việt Nam
- KOZLOV, ĐỊCH THỦ KÚT XẾP, BỊ BẠO BỆNH VÀ TỂ LIỆT !

Đại bác lại nổ ào ạt ở Đồng Chum

Khu Tổng hành dinh của Pathet Lào bị bắn.— 2 trực thăng của Uỷ Hội Quốc tế bị phá, nhân viên Uỷ Hội bị thương.

Mỹ cho hay : « vụ này rất trầm trọng »

Việt tốt đẹp

(UPI) 3-5.— Hôm thứ năm, Uỷ hội quốc tế kiểm soát đình chiến Ai Lao đã thiết lập một trại kiểm soát lại Khang Khay là tổng hành dinh cộng sản Pathet Lào ở Đồng Chum.

Như vậy là có hy vọng Uỷ hội có nhiều khả năng hơn để quan sát những hoạt động của cộng sản tại Đồng Chum.

Hoàng thân Phoumi tuyên bố rằng tình thế Lào đã vào giai đoạn xấu động.

Nhưng lại đại chiến

ĐỒNG CHUM.— Nhưng liên đã, ngày 2-5, trái phá lại nổ tới tấp ở nhiều nơi tại Đồng Chum, nhất là ở khu tổng hành dinh Pathet Lào và nhắm trúng cả vào khu vực đã máy bay trực thăng của Uỷ Hội Quốc tế đã phá uy tín Uỷ Hội.

Cả tin Pathet Lào đã đặt 6 cỗ cao xạ ở gần phi trường mới của Không Lê để bắn các máy bay Mỹ đến tiếp viện cho phe Trung lập.

Hai trực thăng bị phá của Uỷ hội

VAN TƯỢNG (AFP) 3-5 Hai phi cơ trực thăng của Uỷ hội quốc tế đã bị hủy hoại ở Đồng Chum chiều ngày 2 tháng Năm. Hai phi cơ này đã bị bắn bằng súng tự động và bích kích pháo.

Hai phi cơ này do hai phi đoàn gồm ba người Pháp điều khiển. Một người Úc và Đại Hàn Uỷ hội quốc tế bị thương. Một phi cơ bốc cháy ngay.

Ấn : lập thêm 6 sư đoàn và tăng cường không quân.

Nam Vang đề phòng cần mật, sợ Lưu thiếu Kỳ bị giết

(REUTER) 3-5.— Hôm qua, Lưu thiếu Kỳ đã đáp phi cơ đi Siem Reap với Thái tử Sihanouk. Đây là ngày thứ nhì Lưu chánh thức viếng Cambodge.

Các biện pháp an ninh đặc biệt đã được áp dụng : các đơn vị quân đội tuần hành ngoài đường phố, còn phi cơ và trực thăng thì tuần tiễu trên vùng phi cảng. Các hành khách đến Cambodge bị giữ lại bốn tiếng đồng hồ để khám xét hành lý kỹ lưỡng. Các Hoa kiều chống cộng bị đưa ra ngoài Nam Vang.

Cảnh binh nổi loạn ở Congo

Cảnh sát trưởng và bà Đô trưởng bị bắt

Kozlov, địch thủ của Kút Xếp, bị liệt...

Léopoldville cảnh binh rối loạn

LÉOPOLDVILLE (AFP) 3-5.— Một phong trào nổi loạn bột phát ở Léopoldville vì vấn đề lương bổng. Tướng Mobutu, tư lệnh quân đội Congo đã tới trại cảnh sát chính ở Léopoldville để tìm cách thuyết phục các cảnh binh ngưng cuộc nổi loạn. Tướng Mobutu đã tới trại nói trên một tiếng đồng hồ sau khi cảnh binh vây trại. Nơi đây, các cảnh binh đã bắt giữ chừng 30 con tin sau khi chiếm Tòa Đô Sảnh gồm có Cảnh sát Trưởng, bà Đô Trưởng v.v...

Cảnh binh không chịu hạ khí giới như hiến binh đã yêu cầu.

Qua hàng song sắt, cảnh binh và hiến binh mang súng cố lưỡi lê và đem theo lựu đạn làm chảy nước mắt đã chửi rủa lẫn nhau trong lốc tướng Mobutu tới nơi. Hai bên dụng độ nhau một lát.

Tướng Mobutu đã hạ một tối hậu thư cho các cảnh binh. Tình hình chưa rõ rệt.

Kozlov địch thủ của Kút-Xếp bị trọng bịnh

(AFP) 3-5.— Tối thứ sáu, người ta thông thạo ở Mạc tư Khoa xác nhận Trọng Kozlov thứ Nhất Đảng Nga cộng được đưa vào bệnh viện vì mắc chứng não xuất huyết. Người ta cho biết thêm rằng Kozlov bị bán thân bất toại. Trước đây, tin tức cho biết rằng Kozlov cảm đầu phe đối lập định hạ bệ Kút Xếp.

Ấn tăng cường

(AFP) 3-5.— Sáng nay, tổng trưởng quốc phòng Ấn Y.B. Chavan đã lần lượt tiếp thứ trưởng quốc phòng Mỹ William P. Bundy và tổng tham mưu trưởng Anh Mountbatten. Hai cuộc hội đàm đều đề cập vấn đề tăng cường quân đội khác và một hình mục cũng bị thương.

Rất trầm trọng

(AFP) 3-4.— Phát ngôn viên bộ ngoại giao Hoa thịnh Đốn cho tăng vụ Pathet Lào bắn hai trực thăng cơ của Uỷ hội quốc tế kiểm soát đình chiến Ai Lao.

Ông Rusk nói rằng : « Tôi cũng nói rằng là vụ tôi cho là trọng nặng ngày nay chính là Cộng Sản vi phạm hiệp ước hòa bình phải là một an bài để hưởng lợi lộc, như phần đông người ta đã trông quan niệm ở một tuyến lý quan trọng. » Vụ trí độ, ngày nay phải là một vụ tôi chiến đấu trong một trận tuyến dân, toàn quân, toàn diện, trong đó địch là phe, trong giữa đó các chính nghĩa quốc gia là chính và là nhiệm vụ thường xuyên của Uỷ hội hòa chánh.

TỔNG THỐNG Tiếp kiến ông Sabino Padilla và tỉnh trưởng Rigney

SAIGON.— Cũng chiều 2-5, khi 11 giờ, Tổng thống Việt Nam Cộng hòa đã tiếp tại dinh Gia Long, Sabino Padilla, Thân phận tòa cao Pháp viện Phi luật Tân.

Hồi 18 giờ, Tổng Thống Việt Nam Cộng hòa tiếp kiến Linh mục Harold W. Rigney, Viên Trưởng Viện Đại học San Carlos ở Cebu, Phi Luật Tân.

Xieng Khouang đã bị thiệt mạng hơn 3-5 vì sự của ông bị mìn nổ cách Đồng Chum 10 cây số. Một số quân

Xieng Khouang thống thủ sau chịu nhỉ ». Ông cho biết Pathet Lào đã phá hủy trụ sở truyền giáo của ông và cướp hết đồ đạc.

NHẠC VIỆT NAM

được giới thiệu với thính giả Âu Châu

SAIGON — Ông D. Dangue, thuộc Việt Quốc Cơ Ấm Nhạc Bắc La, có gửi thính hãy những nhạc và bản ca của Việt Nam và những Hội viên nghệ Phịp.

Ông Dangue yêu cầu các nhà ca sĩ và soạn bản nhạc muốn được giới thiệu nên gửi những những tác phẩm của họ tới địa chỉ sau đây của ông : 15, rue du Tourneller, Paris 13e.

Ông Dangue sẽ cho các nhà ca sĩ và soạn bản nhạc tự do và kết quả được tính hãy để được biết các thính giả đã thích những bản nhạc nào. Những tác phẩm của người Việt Nam có thể đăng những bài nhận xét về các bản nhạc hoặc bài ca sỹ.

Nhạc sĩ Dangue cũng mời số bản của ông hiện đang tính hãy tới nghệ khắp các thành phố lớn trên đất Pháp. Bản nhạc của ông đã thành công rực rỡ trong những buổi dạ hội khiêu vũ tổ chức tại Cư xá Đại Học Ba La, hồi tháng Giêng năm ngoái. Ông Dangue cũng tính hãy những bản nhạc đặm trong phim.

Hội Nghị Hạ Uy Di bàn việc Việt Nam

(AFP) 3-5.— Bộ trưởng quốc phòng Mỹ Mac-Nmara, đáp phi cơ rời Hoa thịnh đốn tối nay đi Hạ uy di để qua ngày thứ hai, sẽ chủ tọa một hội nghị quí tự các nhân vật ngoại giao và quân sự Mỹ có mặt. Hội nghị sẽ thảo luận tình hình ở Đông nam Á và Tây Thái bình dương, nhất là tình hình ở Việt nam.

Trong Earle Wheler, tham mưu trưởng quân đội, ô. William Bundy, thứ trưởng quốc phòng, phụ trách các vấn đề an ninh, và ô. Arthur Sylvester, thứ trưởng quốc phòng, sẽ có mặt tại hội nghị này.

Một hội nghị tương tự đã diễn ra hồi tháng 10 năm ngoái. Các ông Nolting, Harkins, Felt đều có đi dự.

HÀNH QUÂN Ở CẦN THƠ LOẠI 33 VC

Đại úy Quận trưởng Khắc Nhơn tử trận cùng 5 chiến sĩ khác, mất 1 mọt chê 60 và 1 trung liên

● Nhiều trận đánh nhỏ ở các địa phương — 11 VC bị giết, 20 bị bắt sống với 27 súng — Lực lượng chính phủ thiệt 13 chiến sĩ tử trận, 11 bị thương, 12 mất tích, 28 súng thất lạc hoặc hư trong số có 1 trung liên.

SAIGON.— Trong buổi trưởng chỉ huy 33 VC tại nhà quan chức Nhơn Cần, ngày 2-5 lúc 20 giờ 15 phút, đã xảy ra một cuộc đụng độ giữa 12 Việt Cộng bắt sống 21 địa trong ngày đó và quân chính quốc.

Cuộc hành quân Đức Thắng 21 này xảy ra 2-5 tại xóm Cầu Chùa Thủ 15 cây số phía Tây, Bắc Cần Thơ, do ông Đại Tá Trần Văn Lá, Trưởng quận Khắc Nhơn là Đại úy Trần Văn Lá và 2Đầu sự thi hành. Đến ngày 1 tháng Bảy, 1 mọt chê 60 ly, một súng Garand, 3 cách bắn và 2 máy thu thanh.

(Xem tiếp đăng dưới)

Trong 2 tuần qua 1.566 V.C. bị loại khỏi vòng chiến

● Lực lượng chính phủ thiệt 851 người vừa chết vừa bị thương.

ĐÀI VOA 4-5 — Vừa có người nói mới rồi Saigon cho biết về những sự thi thái mới đây trong cuộc chiến đấu chống đã kích quân cộng sản ở VNCH.

Trong 2 tuần lễ từ ngày 17-4 đến ngày ngày 2-5 vừa qua, đã kích quân Việt cộng đã bị thiệt 1.566 người, vừa bị chết, vừa bị thương, bắt bị bắt sống và đã thiệt hại phía chính phủ trong con là 851 người.

Hôm thứ sáu có 4 binh sĩ chính phủ đã bị tử trận và 4 người khác bị thương khi một chiếc quân xa chở bộ bị trúng mìn trên một con đường ở gần Đà Lạt trong vùng Cao nguyên Trung phần.

Lối chấm thi ở ĐÀ LẠT không công bằng

● Bạn giám khảo đặt ra tiêu chuẩn : coi việc lộ đề thi như thi sinh đã trúng tủ !

L.T.S. — Trong những số báo trước chúng tôi đã đăng tin đề nghị của giới phụ huynh học sinh nữ giáo sư tại Đà Lạt và thông số vụ thi THPNC nêu ra, nay những đề nghị này đã đạt thật nhiều, số báo Tự Do của số báo giáo khoa

... Nay chúng tôi xin nhận được bài của một phụ huynh có con em đi thi THPNC và cũng đã gửi Đoàn là Thượng Nghị Viện Đề nghị một giải pháp để khắc phục tình trạng lộ đề thi khi thi sinh không đến đề thi.

Lý do thì là việc số như bao ngày. Không thể có sự ngăn chặn giữa các đề thi Toán, Lý hóa, Công dân... của Đà Lạt và các đề thi mà số khá đông thí sinh có vẻ đã được xin soạn trước. Thực vậy không khó mà thấy năm nay tại Đà Lạt có thể nói số công nhân viên đã tại bị lý tại đây đông hơn ngày trước khác thì. Trước mấy ngày và trong bốn ngày thi, mà trường vẫn thì sinh đã tích cực hoạt động, thường hoạt động vẫn đến với nhau và thì nhiều, vào lúc như những đề xuất nguyện đã lại.

Những cuộc săn đề hào hứng

— Thì sinh đã thấy nhiều Việt văn, không thì mua tin cũng trở nên nhận nhỉ. Không mấy xác nào ở đây người ta không bàn tán đến truyện đề thi lộ lộ. Người ta nói trường A đã in sẵn đề toán có gần 15, rồi đem Bruxelles, Paris ...

Ông Dangue sẽ cho các nhà ca sĩ và soạn bản nhạc tự do và kết quả được tính hãy để được biết các thính giả đã thích những bản nhạc nào. Những tác phẩm của người Việt Nam có thể đăng những bài nhận xét về các bản nhạc hoặc bài ca sỹ.

Nhạc sĩ Dangue cũng mời số bản của ông hiện đang tính hãy tới nghệ khắp các thành phố lớn trên đất Pháp. Bản nhạc của ông đã thành công rực rỡ trong những buổi dạ hội khiêu vũ tổ chức tại Cư xá Đại Học Ba La, hồi tháng Giêng năm ngoái. Ông Dangue cũng tính hãy những bản nhạc đặm trong phim.

CÁC NHÀ LÁ TẠI QUẬN NÀM phải thay lợp bằng vật liệu không dễ hỏa

ĐỒ THÀNH.— Vừa rồi, ông Quận trưởng Hành chánh quận Nam Đô thông chỉ thị cho Đô trưởng ấp Đô ở các xã thông cho anh dân biết những thông ấy. Đó thành đã xảy ra nhiều vụ hỏa hoạn, khiến cho thì dân trong đó vô vật chất, trong vào đến tội các nhà lá, do đó đã phát ra tại hai nơi nữa, tên Đô chính đã quyết định áp dụng các biện pháp sau đây.

1) Kể từ ngày tuyên đến cấm chỉ sự rắc nhà lá tại quận Nam. 2) Từ nay đến cuối năm 1963, tất cả nhà lá trong vòng quận Nam, đều phải thay bằng những vật liệu không dễ hoả (bằng lá lợp lại ngói hay tôn). Những dân chúng không được theo đúng lệnh này đều sẽ bị phạt tiền. Đối với các nhà lá, do đã đến chỗ hư nát, nên phải thay bằng ngói hay tôn, chúng tôi sẽ bù vào cho dân chúng. 3) Kể từ 1-1-64 cấm chỉ tuyệt hẳn hay chuyển vào các loại lá lợp nhà trong vùng quận Nam.

Hoa học T.Q.

Tin Toà án

Lấy tiền sang nhà bắt hợp pháp, bị 1 tháng tù

SAIGON.— Chiều hôm 3-5-63 phiên xử thẩm của tòa tiểu hình số 2 vụ nhân thấy sang nhà bắt hợp pháp đã được giải y như sau :

Theo cuộc điều tra, vào đầu năm 1956 bà Nguyễn thị Thân, ngụ tại đường Đồng Đăng Saigon, có nhiều cán nhà ở đường Trần nhật Duật bị bà Quốc Phòng trưng dụng, tiền thuê 1608 một tháng.

Sau đó, bà Thân lấy lại được 3 cán cho 3 ông Phạm quang Thiều, Đào thiện Thoại và Cannou, thuê với giá từ 500đ đến 600đ. Mặc những vụ đó, hiện phải trả tiền sang nhà từ 60 ngàn đến 80 ngàn đồng nhưng không có lấy giấy tờ gì. Đại nhiều vào giữa năm 1960.) Sang chuẩ nhà nói trên nhưng được thuê bà Thân đòi lại nhà để sửa chữa mà không hề nhắc đến những số tiền đã sang nhà trước đây.

(Xem tiếp 6 trang 6)

LẬP TRƯỜNG

« Ngoại giao — gián điệp » một vấn đề ngày một trầm trọng đặt cho L.H.Q.

Do thám quốc tế, một nhu cầu tự vệ ? Một cần bệnh không mà chữa được cho nhiều dân tộc đây thảm vong ? Đó là sau thì đó cũng là một sự kiện hiển nhiên lâu lại thấy ám tâm một vụ. Những vụ đánh cắp tối liệu quân sự, bắt các hoặc mua chuộc chuyên viên và vũ khí tân kỹ, những vụ đột thám các cơ cấu, vv... có biết bao nhiêu, mà đều được giữ kín thua, được, không bền nào muốn để lộ ra, hoặc nếu có được đưa ra trước dư luận quốc tế, thì cũng không ai thấy công phẫn và chuyện do thám Chống hoạn phú những vụ Ngô Số đánh cắp tối liệu về chế tạo bom nguyên tử, vụ Ngô Số làm rúm bang khi họ được một phi cơ do thám U2 của Hoa Kỳ (1), rồi cho dẫn viên Hoa Kỳ trung bày tối liệu ngay tại HQ và cố gắng hỏa tiễn cùng máy bay Ngô Số đặt tại Cuba (phần lớn nhờ loại máy bay U2 chụp được), vv... đều có ai đặt vấn đề do thám ra mà chất vấn nhau ? Người ta đã mặc nhiên công nhận «cảng tác do thám» trên mặt vài lãnh vực, dù khi đó tuyên cân theo đó sẽ xem như một cuộc đầu tiên.

Nhưng khi khám phá ra một vụ do thám trong giới «ngoại giao» thì ngược lại, hầu như gây nên một vực cảm cảng phẫn. Đó là vì người ta không thể chấp nhận sự «lại dụng» độc quyền dành cho các nhân viên ngoại giao đã thi hành công tác do thám. Nói một cách khác, người ta không xem đó là một cuộc đầu tranh, một công tác tranh đấu chống đối phương nào mà chỉ là một sự «phân biệt» lòng tin của đối phương theo những cam kết chung trên quốc tế, mà sự phân biệt đó hên. Cho nên những vụ khám phá hoạt động do thám của quá nhiều nhân viên ngoại giao khốt Cộng sản sự trực xuất họ ở nhiều nơi (Úc Châu, Gha Na, Ghi Nê...); hoặc nếu vụ «chọn tự do», công bố kỷ lục, của một vết nhân viên ngoại giao Ngô, đã lôi sự nổi dư luận và gây công phẫn, hoặc nào khiến mất vẻ quốc gia phải có những biện pháp gắt gao không lùn đến một chút nào cho những đại diện ngoại giao của khối Cộng (2).

Lên tầng trước Thượng nghị viện Hoa Kỳ, thượng nghị sĩ Thomas J. Dodd đã tỏ cảm mạnh mẽ những hoạt động do thám của nhân viên Nga Sô đoàn tại liên Hiệp Quốc đã hoạt

(Xem tiếp 1 trang 6)

(1) Cũng chu cả nữa đã chú ý đến những hoạt động của máy bay «lạ» tới đây ? Hiện nay nó đã đặt lại nó chưa dứt khoát !

(2) Như Anh nước mất đặt. (Ban to Sunday Telegraph, phe người ở nh bắt kỷ mất công chức Anh nhu nhu tiếp xác nói những người đại diện chính thức nên của một xứ Cộng sản, đã chỉ là trên tính diện xã giao, từ nay đến phải bảo cáo với các người có thẩm quyền để xem xét con số mà công chức đã làm việc. Lý do là các nhân viên ngoại giao Cộng sản lưu lưn có giữ gắp của thứ gắt gao công phẫn của công chúng đã lấy trên tối liệu mật.

Danh sách những vụ Cộng sản Nga Sô và các nước sau nhân sắt, kể cả An Ba Ni, Trung Cộng, Bắc VN, Bắc Cao, Ngoại Mông.

TRIỆT ĐỂ DỨT KHOÁT

(Nhân các công chăm phải kỷ giống cam đoan dứt khoát với V2 trong chất hoa 3 tháng)

— Phải thế mới được !
— Chết chết ! nhà nước chỉ bắt kỷ, có bắt phải bắng chứng gì khác đâu mà ông làm do vậy !

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Cuộc đời lại rắc rối !

Tình hình ở Ai Lao vẫn thế những biến cố vô lý, vô những phe trong cuộc vẫn như thế những cặp vợ chồng quái dị vừa đánh nhau xong đã hòa, vừa hòa xong lại đánh nhau ngay. Thật là quái dị khi mà, giữa lúc Hội nghị mở rộng đương hoạt, giữa khi Uỷ Hội Quốc tế đã cố được phái đoàn đến Đồng Chum ở cả khu Pathet Lào và khu Trung Lập, giữa khi hoàng thân Phoumia có một ở Đồng Chum, giữa khi Hội nghị bước vào chiều hướng xây dựng, tiếng súng bỗng lại ào ạt nổ lại.

Tiếng súng nổ lần nay ghê gớm, ào ạt, nổ một cách quái ác quyết liệt vì nhằm vào giữa trảng hành dinh đối bên và nhất là nhằm luôn vào chỗ đặt các máy bay trực thăng của Uỷ Hội Quốc tế. Khốc liệt hơn nữa, là máy bay của Uỷ Hội Quốc tế bị nhằm bắn vào chính lúc đương bay, khiến bị trúng đạn và đâm bổ nhào xuống đất !

Những tin tức lại cấp báo và những cuộc chuẩn bị quân sự lần lao của Pathet Lào, như việc đặt những dàn súng cao xạ lại gần phi trường mới của trường Không Lê để bắn các máy bay Mỹ đến tiếp tế cho quân đội trung lập.

Như vậy là Pathet Lào hoặc cả hai phe (Pathet và Trung Lập) lại đương có lạo ra những lại khi đã thương thuyết được thống lại... Hoặc là họ ngăn chặn nhau đã phe đối diện khiết tạo thêm những phương hiện tốt đẹp ấy. Nhưng cũng có thể là họ muốn thanh toán nhau bằng súng đạn hơn là nói chuyện trên bàn thương thuyết. Lại cũng có thể là Pathet Lào muốn đặp tan ảnh hưởng, uy thế của Uỷ Hội Quốc tế....

Dầu sao thì tình hình ở Lào lại lộ nguyên hình với tất cả những khó khăn chỉ một việc nhỏ nhỏ nữa thôi, là có thể sự bằng nổ lớn lao. Nếu quân Trung Lập ở Đồng Chum bị tấn công lần nữa, quân đội của tướng Nosavan đã bao quanh Đồng Chum sẽ không ngồi yên....

Kế hoạch 3 năm sản xuất tác phẩm văn chương của Hội Nhà Văn Bắc Việt

✱ Sau khi học tập đường lối chính sách của đảng và chính phủ, các nhà văn, nhà thơ kỷ kết hợp đồng với Hội và vào đi lao động vừa viết.

✱ Các đề tài đã được vạch rõ và tác phẩm viết ra phải đợt được mục đích là phục vụ 2 cuộc «vận động lớn» hiện nay của đảng và chính phủ.

Tin của CỔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc số ngày 27 xuất tác phẩm văn chương của «Hội Nhà Văn» Bắc Việt Cộng sản. Dưới

(Xem tiếp 3 trang 6)

THẮC MẮC VỀ KHIẾU NẠI

Dân Phú Nhuận vẫn chưa có nước

Đã rất nhiều lần dân Phú Nhuận khu cầu đến ban thông không có nước dùng. Và đến ngày nào tăng Tuấn Gia Định đã giao việc quốc PhuNhuận và Nhà Thủy Cục Saigon đến tách Bà Hỏi đang bằng tách Gia Định nh cống đang hợp nào và việc nước Phú Nhuận.

Đến PhuNhuận ngăng tắng nước, vì trong lại nóng lên. Chịu rất, vô tình thì thua đã mất hết vì không có nước.

Nhà tách xin nhà hữu trách giúp rất gấp quyết việc nước Phú Nhuận cho đến nhà : 1) Đặt máy áp lực để đưa nước đến đến đến đến đến cuối đường Võ đề Ngụy. 2) Cho mở nước mỗi ngày sau không từ 6g 30 sáng đến 10g30 sáng (ít nhất cái lẻ chỉ cho mở nước ban đêm).

HOÀNG NGUYÊN

Cải tổ chính phủ lần thứ 2 trong 4 tháng tại Bắc Việt Cộng sản

SAIGON.— Lần thứ hai trong vòng 4 tháng, chính phủ cộng sản Bắc Việt lại thay đổi thành phần. Ngày thứ tư vừa qua, thông tấn xã Hanoi loan tin «Quốc Hội» cộng sản Bắc Việt đã cử Xuân Thủy, Tăng thế Lý Văn Bình, Quyền thông Quốc hội làm Bộ trưởng Ngoại giao, Bộ trưởng viện Khiêm, quyền nhiệm Bộ trưởng Nông Nghiệp, thay Phan Kế Toại.

Quyết định trên được «Quốc

(Xem tiếp 5 trang 6)

TIN ĐẶC BIỆT CỦA Tự Do

Thế nào lò sử mạng các nhà văn, nhà thơ dưới chế độ của chính phủ Hồ Chí Minh

Kế hoạch 3 năm sản xuất tác phẩm văn chương của Hội Nhà Văn Bắc Việt

✱ Sau khi học tập đường lối chính sách của đảng và chính phủ, các nhà văn, nhà thơ kỷ kết hợp đồng với Hội và vào đi lao động vừa viết.

✱ Các đề tài đã được vạch rõ và tác phẩm viết ra phải đợt được mục đích là phục vụ 2 cuộc «vận động lớn» hiện nay của đảng và chính phủ.

Tin của CỔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc số ngày 27 xuất tác phẩm văn chương của «Hội Nhà Văn» Bắc Việt Cộng sản. Dưới

(Xem tiếp 3 trang 6)

Cơ quan trung ương của Đảng Lao Động là nhật báo Nhân Dân số 3227 ngày 17-3-1963 tại Hà Nội đã cho biết nội dung kế hoạch 3 năm sản

NHỚ LẠI MỘT SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của [illegible]

Ngưu Bố Y một mình đáp thuyền đi Nam Kinh rồi đến Vũ Hà, ông tìm tới nhà tọa [illegible] nhà ở ngay trên cửa sông Phù Kiều. Chủa này gọi là chùa Cam Lộ, mặt trước có ba gian : gian giữa thờ Vi Đà Bồ Tát, gian bên trái lúc nào cũng chỉ [illegible] gian bên phải dùng làm lối đi. Đi hết gian đó thì [illegible] gian phòng nữa : một gian dùng làm chỗ ở cho một vị sư già chủ trì chùa này, còn một gian dùng làm phòng khách cho sư cụ. Sư cụ lấy ngay gian phòng khách đó cho Ngưu Bố Y trọ.

Từ đó, ban ngày thì Ngưu Bố Y đi đến thăm các bạn hữu, chiều đến lại về chùa thắp lên một ngọn đèn rồi đem các loại thư, tử ra ngâm nga. Sư cụ thấy ông ta cố một thân một mình nên thường đun nước pha trà đưa sang tận phòng cho rồi hai người ngồi nói chuyện đến tận canh hai. Những đêm gặp buổi gió mát trăng trong sư cụ lại [illegible] Ngưu ra ngồi ở giữa sân trong để nói chuyện cả kim hai bên tả ra rất tương đắc.

Nào ngờ một bữa kia Ngưu Bố Y nằm bệnh, sư cụ cho mời thầy lang đến xem mạch bốc thuốc, uống luôn mấy chục thang thay đổi đủ thứ thuốc mấy lần mà bệnh vẫn không bớt. Hôm ấy, Ngưu Bố Y mời sư cụ vào phòng bảo ngồi ngay bên đầu giường và nói :

— Tôi xa nhà ngoài ngàn dặm, đến ngụ chốn đất khách này chịu ơn lão sư phụ có lòng chiếu cố đã nhiều, không ngờ ngày nay mang bệnh nặng đến thế này trong mình tự thấy không thể qua khỏi được. Ở nhà tôi không có con trai con gái nào cả chỉ còn một người vợ nàm nay chưa đầy bốn mươi tuổi. Hôm đến đây tôi đi cùng một người bạn nhưng người ấy lại phải lên kinh thì hội thành thử bây giờ bên mình tôi chỉ còn có lão sư phụ nên tôi coi sư phụ chẳng khác gì người ruột thịt.

Trong cái trăng trên đầu giường này tôi còn sáu lạng bạc. Sau khi tôi chết đi xin phiền sư phụ lấy ra mua cho tôi chiếc quan tài. Người ra lại còn vài bề quần áo vải thô, sư phụ cũng

đem bán hết đi được bao nhiêu xin sư phụ cho mời chư tăng đến niệm cho tôi một quyển kinh để tôi được siêu độ về nơi thiên giới. Quan tài của tôi xin sư phụ tìm chỗ đất trống nào mà quàn lại, trên đầu xin để mấy chữ « *Đại Minh Bố Y, Ngưu tiên sinh chi cữu* » (1) chứ xin sư phụ đừng mang hòa thiêu xác tôi đi. Như thế sau này gặp được người thân thích chốn cố hương, may ra người ta mang được xác tôi về chôn cất ở quê nhà thì ở dưới chín suối tôi cũng được thỏa lòng, được thế tôi rất cám cái ơn của sư phụ ! »

Sư cụ ngẫm nói thế, không cầm được nước mắt, hai hàng lệ lã chã tuôn rơi và đáp rằng :

— Cư sĩ ơi ! Xin cư sĩ hãy cứ yên lòng vì người xưa có nói « *thuyết hung đốc cát* » (2). Nói đã xuống sông xuống biển nếu như ông có mệnh hệ nào thì việc đó lão tăng này xin cáng đáng hết.

Ngưu Bố Y lại cố gượng dậy lật chiếc chiếu nằm mọi ở dưới đất giường ra hai cuốn sách đưa cho sư cụ mà rằng :

— Hai quyển này là hai quyển sách chép tất cả những bài thơ mà tôi đã bao ngày đêm [illegible] nhưng tất cả những người mà tôi có dịp giao thiệp trong đời đều có nói đến trong những bài thơ này cho nên tôi không thể đem chôn vùi tất cả cùng với tôi được; vì vậy xin trao tận tay sư phụ để may ra sau này gặp được một tài nhân nào người ta đem lưu truyền hộ tôi thì tôi đã đã nhắm mắt cũng được hả dạ.

Sư cụ đơ hai tay đón lấy. Khi nhìn lại Ngưu Bố Y thì thấy hơi thở ông ta chỉ còn thoi thóp như sợi tơ trông rất thương tâm. Cầm lòng chẳng được, sư cụ vội vã trở về phòng lấy một lọ long não và hạt sen đem sinh lên rồi mang đến bên giường nâng người bệnh dậy cho uống. Nhưng lúc bấy giờ Ngưu Bố Y

đã không còn nuốt được nữa chỉ miễn cưỡng hớp hai hớp rồi lại nằm xuống giường mà nhắm mắt lại như cũ.

Cứ như thế đến chập tối thì một cơn xuyễn lại kéo đến làm cho người bệnh tắc thở rồi, ở hồi sau tail Ngưu Bố Y đã tắt hơi tuyệt mệnh khiến sư cụ khóc rống lên một hồi.

Hôm ấy là ngày mồng 3 tháng 8 năm Gia Tĩnh thứ chín đời Minh. Tuy đã sang thu mà tiết trời còn nóng nực, sư cụ hoang mang một lúc rồi vội mở trấp lấy số bạc ra đi mua một cỗ quan tài đem về, lại thu nhặt hết cả quần áo của người chết đem bán đi rồi nhờ mấy người hàng xóm ở gần chùa tìm nhau vào, mỗi người một tay liệm xác cho người chết ngay trong phòng. Trong lúc bối rối vì sự gấp gáp không quên hồi hả chạy về phòng lấy tiền áo cả sa khoác vào và với vội lấy cái trống khẩu, đến trước linh cữu mà niệm bài «vãng sinh chú» (3).

Khâm liệm xong xuôi, rồi sư cụ nghĩ bụng :

— «Bây giờ tìm đâu ra chỗ đất trống nào ? Chi bằng ta lấy ngay gian nhà chứa cũ ở ngoài kia bốc hết cũi và cỏ khô đi rồi đặt linh cữu ông ta vào đấy.

Sau khi bàn bạc cùng người hàng xóm, sư cụ cởi bỏ cả sa cùng bọn xôm vào khuân đọn hết cũi ra chất ở khoảng sân giữa rồi đem đặt linh cữu vào và lấy một chiếc bàn cũ kê ra đấy, bát hương cây nến và một cành phan để chiêu hồn người chết

(Còn nữa)

1) Đại Minh, Bố Y, Ngưu tiên sinh chi cữu : *linh cữu của tiên sinh họ Ngưu, tên Bố Y sống thời Đại Minh.*

2) *Thuyết hung đốc cát* : *nói ra lời rủi nhưng lại gặp sự tốt.*

3) Vãng sinh chú : *bài kệ đọc cho người vừa chết.*

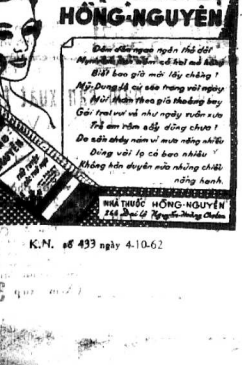

K.N. số 433 ngày 4-10-62

MÁCH NGHỀ

(1065)

HỎI : Tôi rất thích mục «Mách nghề» do ông phụ trách.

1) Xin ông nói rõ nguyên tắc, nhất là làm cách nào để thực hiện được «trame» trên ảnh. Tôi biết rằng làm bằng kém cân nhiều máy móc đắt tiền, nên nay tôi chỉ muốn thực hành việc vẽ trenh thằng lên kém rồi viết đúng acide. Xin ông chỉ cho :

2) Dùng mực đặc biệt gì để vẽ lên kém.

3) Dùng acide gì ? (rửa phí rồi dùng acide concentré hay dùng solution).

4) Hình ảnh cần phải sáu bao nhiêu để khi in không bị mờ.

5) Nơi mua kém và mực vẽ lên kém. Tôi xin thành thực cảm ơn ông và chúc quí báo mạnh tiến.

ĐÀO KHÁNH HẢI
Đồng Khánh Chợ Lớn

ĐÁP : Làm bản kém chi-ché.— Phương pháp làm bản kém để mách trên báo Tự Do. Nay chỉ xin nhắc qua lạnh những nét chính để quý bạn đọc rõ. Nghề này rất tinh vi và nếu làm hình kém photogravure cho tinh sáo thì phải có những dụng cụ tối tân, phải thực hành nhiều thì mới thông thạo được.

1) Trong việc chụp hình rồi in lên bản kém phải có trame. Trame là tấm kính kép, hai miếng kính kẹp ở giữa một miếng keo có kẻ ô hay chấm rất nhỏ. Trame có mục đích làm cho hình ở cliché không bị tối đen nhờ có các chấm của trame. Phải có máy chụp hình mấy dùng trame.

2) Muốn vẽ thẳng lên kém trắng ét-xít lên để làm bản kém in lên sách vở, báo chí thì phải vẽ mực và làm như sau :

a) Mua kém tốt dày 1 hay 2ly. Đánh mặt cho sạch phẳng và cắt ra thành miếng vừa cỡ in.

Lấy vernis tốt như vernis copal hoặc nhựa dái dường, xáp ong, bạch lạp, bitume judée mà quết lên cả 2 mặt tấm kém khi nào khô thì vẽ.

c) Đem bơ mặt phải tấm kém lên trên muội đèn dầu lạc (phụng) cho muội bám kín mặt kém.

d) Lấy đũi, mũi tram nhọn, sắc mà sẻ rồi khắc trò lên trên muội đèn và vernis các hình [illegible] những vernis mà kém.

e) Pha ét xit azotique (20 phần trăm) : 20 phần ét xít và 80 phần nước cất.

e) Ngâm tấm kém và chậu xanh, sử dụng ét xít. Ét xít sẽ ăn thủng kém ở chỗ trổ trạm.

f) Mỗi lần tráng ét xít xong lấy lo mực in riêng (mực litô) mà lăn lên bản kém rồi dốt lửa cho mực chảy xuống chân chỗ khắc. Tráng, phủ mực, dốt nhiều lần cho hình vẽ có chân, chân phải dày từ 1/15 ly.

g) Lấy ét-săng térébenthine (dầu thông) rửa vernis đi. Thế làm là xong bản kém để in.

h) Mực in thạch bản (encre litho) có bán ở các tiệm bán giấy in và hóa phẩm Saigon, Chợlớn (như đường Gialong Kim khí kém bản ở tiệm.

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI

Khi có thai nếu con bạch đái hoặc đau trăng đa dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường nên uống gất, nên uống BÁ BÀ AN THAI số 41, VÕ VĂN VĂN do Võ văn Thêm bế chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).
K.N.số 133 BYT/QDDP 24-7-62

TAM TINH HẢI CẦU BỔ THẬN HOÀN số 2

Trị MỘNG TINH, DI TINH, HƯỚT THAN, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỔI TINH và BỔI BỔ SỨC LỰC.

Cả 2 loại : bổ máu mặt và viên đẹp, công giá. Nhà thuốc Bắc nào cũng đã bán.

VÕ VĂN VĂN DƯỢC PHÒNG
210-212 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 135/24-7-62

PHILLIPS MILK OF MAGNESIA
THUỐC VIÊN
Chữa
CHỨNG Ợ CHUA
ĐAU BỤNG
MẬU CHÁNG
K.N. 216 BYT/QCDP

Đàn ngày Cung

Nhân đọc lời đính chính

Tin tức báo ngày 25-4-63

Bộ Y Tế cũng ngồi ngồi phúc,
Cả hai bên «sau lưng» lẫn nhau
Nguyên nhân nào có gì đâu
Chỉ vì «dịch hạch» sẵn rồi thì thương
Ngài Nghị đứng lập trường dân biểu
Hỏi Bộ... rằng lo liệu xong chưa ?
Thộc men (chuẩn bị) chích ngừa
Nếu không tổ mấy «độc tưa hốt tiền
«Vi dân», Nghị cần phiền quí Cần...
«Vốt tay dùm ngang trán nghị xem
«Đã làm gì giúp dân đen,
«Trong cơn bệnh hoạn rối tên hiện giờ»
Để dân chứng «ai» trở cự thế
Nghị viên đứng lời là «đàng goàng» :
«Hiền chi, Tổng thống phán rằng :
«Nhân dân tiến mạnh, tiến tăng bội phần»
«Còn cần bộ xem chừng như chậm
«Mức tiến coi không mạnh bằng dân».
Bộ đọc báo văn văn đăng tải
Bèn làm bài phân giải xả hơi :
«Nây nây ông nghị Phúc ơi
«Vì dân, ông vượt Bộ tôi những gì ?
«Riêng về bệnh «pét t, pét H»,
«Nhà Bộ lôi cho chích phòng ngừa
«Nếu không thì ở là là...
«Còn dân Nghị Phúc bỗ hoa Nghị trường»

☆

Gởm lời lẽ nhà Lang (1) thăm quá
Ngợi như đường mô hoá hơn chanh
Thế nào đợi biểu dân lành
Chẳng đưa lập luận mới toanh kinh hoàn.

HẢI ÂU TỬ

(1) *Cán đáp là Cấp bậc.*

(2) *Xin mạn phép dịch nhỏ theo lối bình dân như Docteur là lang y. Vì lẽ là nhà nó có nhiều cụ «lang» cho dân đỡ kiêng.*

Minh oan hộ

Đã bóc bì lọc Tin Đo ngày 23-4-63 : một chàng trên mái nhà đêm nằng lâm, suốt cong mong vì bị nghẹt là đất nhà.

Hàng Hòm (1) vạch nóc trộm xem sao,
Dở tạm quyển uy đến bực nào?
Mà khiến nhiều Ông thăm của khám !
Để cho lắm Ông vẫng nhà lên !
Bao Nông trốn chúng dâm trạc lên !
Khối Ả lừa chồng đi bán rao !
Gương Mỹ kỷ sự nói khám phá (2)
Đốt nhà đêm đóm, lợy đồng bào.

PHÙNG XUÂN

(Xem tiếp trang 4)

(1) *Theo Đoàn thị Điểm : Chân ấy hàng Hòm cho mới tay !*

(2) *Tin các báo : Mỹ kỷ-sự Mỹ chế một thứ gương để nam trốn dân bỏ bị ra Tòa.*

MÁCH LUẬT

Ông L.V.Q. đường Yersin Đà Nẵng

Tôi là 1 quân nhân, cưới vợ năm 1947, có giấy thế lập Tòa án năm 1956, năm 1951, tôi có một đứa con ngoại hôn với một người dân bà khác không có giấy thú. Năm 1957, tôi đến Tòa án xin lập giấy chứng chỉ thế vì khai sanh cho nó với lý do xô bộ bị thất lạc vì chiến tranh. Tòa án đã cấp cho tôi chứng chỉ thế vì khai sinh ghi tên bà cha không ghi tên bà mẹ theo như mẫu giấy khai sinh đính kèm.

Như vậy trên phương diện pháp lý có hợp lệ không ? Tôi có thể nộp giấy khai sinh mấy để hưởng lương được không vì hiện giờ đứa con nầy do tôi nuôi dưỡng.

Nếu giấy khai sinh nầy không hợp lệ vì con ngoại hôn thiếu bà mẹ, hoặc bị sai lầm trên phương diện pháp lý, thì tôi phải điều chỉnh hàng cách nào để được hưởng lương cho hợp lệ.

TRẢ LỜI : Trong mọi trường hợp đứa con đẩy là đứa con ngoại hôn. Đứa trẻ nầy được ông thừa nhận trước ngày ban hành luật của đình. Đứa trẻ đó với ông đã có liên lệ phụ tử từ sinh kể từ ngày sanh ra nó tức là năm 1951. Ông được quyền hưởng phụ cấp gia đình về đứa trẻ nầy. Vấn đề nầy, chẳng tối đa có đề cập đến trong mục « Mách luật » Công sở nếu không chịu thành toán cho ông phụ cấp gia đình vì con ngoại hôn, ông có thể khởi tố cơ quan nầy trước tòa án hành chánh.

Ô. N.M. Linh C. Cái sắn, An giang — Năm 1956 tôi có sinh một chau trai. Cả hai chau tôi đã lập trước khai sanh chaue cháu tại xã Thanh Tuyền quận Dầu Tiếng tỉnh Bình Dương. Nhưng vì sơ ý một phần và một phần theo tờ khai cần cước của vợ tôi lốc đồ. Nên tuổi của cả tôi lẫn vợ tôi trong hai tờ khai sinh đó đều sai với khai sanh và giá thủ của chúng tôi. (Cần cước của vợ tôi đã sửa lại trong dịp làm thẻ bực nhưa vừa qua rồi).

— Sự sai tuổi của chúng tôi như vậy có ngăn trở gì sau nầy chăng ?

— Nếu ngăn trở có thể sửa được không ?

— Sửa như thế nào ? Có phải phạt không ? Xin ông làm ơn chỉ dạy mọi phương pháp, cách thức, điều kiện.

TRẢ LỜI — Sổ hộ tịch hay nhân thế bộ dùng để ghi chép sự biến chuyển trong tình trạng gia đình như, sinh tử, giá thú v.v...Trong luật đã dự liệu cho mọi loại khai sanh, khai tử, giá thú, các điểm cần thiết phải ghi.

Riêng về khai sanh, theo bộ D.L.C.V các điểm phải ghi là. 1) ngày, tháng và năm khai sinh. 2) ngày, tháng và năm đẻ.

4) con trai hay con gái
4) tên đứa bé

5) Nếu có giá thú mà sinh con hoặc nếu chính người cha nhận là con mình, thì biên họ, tên, chức nghiệp, chỗ ở của người cha và nếu có giá thú phải biên rõ có giá thú.

6) Họ tên tuổi chỗ ở người mẹ, trừ ra khi nào khai không biết người mẹ là ai.

Như trên, điểm tuổi của cha mẹ là điểm không cần thiết lắm trong chứng thư khai sinh trừ trường hợp có sự sai biệt quá đáng tới không kể thì dự trường hợp cha mẹ mới 30t, mà lại ghi 50 tuổi, 60 tuổi. Và nếu có sai biệt nhiều như trên thì có khi sau này tính ra sự tranh nại phiền phức nhân việc tranh đành gia tài ông bà đã lại chẳng hạn, hay đòi hỏi quyền lợi gì xuất phát từ liên hệ phụ tử giữa con

(Xem tiếp trang 5)

NGUYỄN VĂN THÔNG DIỆP

« PACEM IN TERRIS »

của Đức Giáo Hoàng [illegible] XXIII

(Bản dịch do Toà Khâm sứ [illegible] chuyển tới)

(Tiếp theo)

Trong chân lý

Sự liên lạc giữa các Cộng đồng chính trị phải được điều hòa trong chân lý. Trước hết, trong các sự liên lạc, chân lý, [illegible] phải được áp dụng [illegible] đó không phải [illegible] nhưng là [illegible] nên cần phải giải quyết trong sự hiểu biết nhau của các giá trị khách quan và thông cảm.

Đối xử với các thiểu số

Từ thế kỷ XIX, trong cuộc diễn tiến của lịch sử, thường xảy ra khuynh hướng làm cho các Cộng đồng chính trị ăn khít với các quốc gia. Nhưng vì một số lý do thường người ta không thể làm cho cương giới địa dư ăn khít với cương giới chủng tộc. Do đó, đã sinh ra hiện tượng các dân tộc thiểu số và các vấn đề liên quan.

Ta cần phải nhắc lại cách rõ ràng rằng, bất cứ một hành động nào nhằm mục đích xâm phạm hay hớp nghẹt sự sinh hoạt của các dân tộc thiểu số đều là một vi phạm nặng nề vào đức Công bình khi người ta cố gắng đặt các dân tộc thiểu số, thì tội lỗi lại càng nặng hơn nữa.

Không những thế sự Công bình còn đòi hỏi Công quyền phải cố gắng góp công trong sự phát triển cố tính cách nhân loại của các dân tộc thiểu số và những những phương pháp hữu hiệu để nâng đỡ ngôn ngữ văn hoá, phong tục các người lợi và sáng kiến kinh tế của họ.

Nhưng đây cũng phải nhấn mạnh rằng : nhiều khi những phần tử của các dân tộc thiểu số, vì phản ứng đối với địa vị hiện tại, hay vì một sự kích lịch sử, đã quá quan trọng hóa yếu tố chủng tộc của mình, đến nỗi đem đặt nó lên trên cả giá trị nhân loại, làm như tất cả những gì thuộc về nhân tính đều phải tùy thuộc cho cá tính quốc gia. Không phải thế, sự công bằng quân rằng: các dân tộc đều rất để dàng biểu lộ tất cả vẻ đẹp của mỗi sắc quốc, mọi nền văn minh, chứ đừng làm một khu động chạm gây thiệt hại không kể và làm chậm đà tiến.

Liên đới sống động

Sự liên lạc giữa các Cộng đồng chính trị đã được điều hoà trong chân lý và công bình nhưng nó cũng cần được làm cho sống động nhờ sự liên đới dưới ngân hình thức công tác về kinh tế, xã hội, chính trị, văn hoá, y tế, thể thao tất cả những hình thức hiện và có hấu quả trong giai đoạn lịch sử hiện tại. Ta cũng cần phải hiểu rõ rằng : bổn phận công quyền không phải là để gò bó con người trong phạm vi nhà hẹp của Cộng đồng chính trị, nhưng trái lại, là phải thực hiện công ích của chính Cộng đồng ấy, và công ích này phải được quan niệm và khuếch trương như là mục tiêu trong công ích của toàn thể nhân loại.

Như thế nghĩa là các Cộng đồng chính trị chẳng những là khi theo đuổi lợi ích của mình không được làm hại cho Cộng đồng khác mà, lại còn phải góp phần công tác để đạt tới mục tiêu, nếu sự cộng tác nầy là một sự cần thiết không có không được. Và cũng phải chú ý đến khi mưu ích cho một nhóm công đồng đừng làm hại cho các công đồng khác mà trái lại phải làm sao cho các Cộng đồng ấy cũng được dự hưởng các hậu quả tốt.

Công ích của toàn thể nhân loại cũng đòi hỏi các công đồng chánh trị phải khuyến khích

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu, lại mà đau nhức, hậu môn có mọc ra sùng, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên nặng TRƯỜNG PHONG TRỊ LẬU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN giá 20đồng, uống đúng nhiều ngày, do Võ văn Thêm bế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

ĐỂ TRỊ MỘT CÁCH MAU LẸ
những bịnh
• CÚM
• NHỨC ĐẦU
• CẢM MẠO
• NÓNG LẠNH
luôn luôn nhớ dùng
Cortal
MAU LẸ • CÔNG HIỆU • CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.842— CHỦ NHẬT 5-5-63 TRANG 4

Đàn nguyệt cung

(Tiếp theo trang 2)

... những xã hội bị đặt ...
... Từ những nạn nhân của ...
... phát xuất từ cả thế ...
... quốc cả nhân đạo ...
... tình nhân (1) ...
... Bối nhà dân chúng ra tro
Lại còn vu-không đổ cho chính quyền.

Nói như Vẹm ai tin cho được
Người dân ta đã biết lâu rồi
Cáo già giờ mới lòi đuôi,
Giết người rồi lại ngồi cười hi hì...

Biện chứng pháp «Bác» thi hành giỏi
Thuyết tam vô quen thói ngang tàng
Nên sai bộ hạ cản càn,
Gây trò khũng bố chứ làm gì đâu.

Hốt những lô đầu trâu một chó
Dân Việt-Nam đã khổ quá nhiều.
Bây giờ đoàn kết, thương yêu
Liệu hồn không có được thiêu có ngày.

TRẦN-NGỌC-LIÊN

Chiến dịch Đực Bồng Trinh

Tin các báo : Anh Trần văn Huỳnh nghe thấy người yêu đã lấy chồng, đùng cho tự thiến

Độ rồy sao lắm chuyện ?
Toàn những chuyện tây đình.
Đâu đuôi chỉ có vậy,
Luẩn quẩn và loanh quanh.

Hát anh Lê văn Hợi,
Đến anh Trần văn Huỳnh.
Cùng xảo xoạt «Khoản ấy»
Vì thua cuộc bạc tình !

Ô hay sao mà dại !
Thời buổi này văn minh,
Kệ nó đi đường nó,
Mình cứ đi đường mình.

Trong muôn loài trời đất,
Người đứng đầu thiệt lình.
Có trí óc xuy xét,
Có khoản ấy tố tình.

Nó chớ anh nóng ruột,
Đâu phải phụ tình anh.
Trò đời thường như thế,
Chịu sao nổi tình hành.

Nó thêm vì nó thiếu,
Anh thừa anh coi khinh.
Dại đâu có dại thế,
Treo cao giá ngọc lành.
Nếu tôi mà biết sớm,
Sẽ khuyên anh làm thinh.
Nên tìm người đồng cảnh
Thảo kế hoạch đầu tranh.

Dám chắc nhiều hưởng ứng.
Nhiều đồng ý tán thành.
Rồi hội họp thảo luận,
Rồi biểu tình mết tình.

Mục đích đấy khẩu hiệu :
« XIN HAI CHỮ AN-BÌNH »
... Chớ đây xem kết quả :
Chiến dịch « ĐỰC BỒNG TRINH »

Mình vừa nói có thế,
Bà Xã đã thất kinh,
Xun xoe đến bên cạnh :
— «Thực hay róc đầy mình ?»

LƯU-VĂN-AN

Thôi em ạ

Thôi em ạ khốc làm chi nữa,
Bụng lỡ tròn như... rứa can chi.
Hồng nhan thì phận đen sì !
Từ xưa nay đã thiếu gì hay sao ?
Thôi cam chịu phận đào gặp gió
Bởi vì xưa em khó tính... chê ;
Rằng anh này xấu, không mê;
Rằng anh này kiết, nay quê, nay lùn.
Rằng là kẻ đen mun, tài mét
Rằng là người gầy đét, nặng cân.
Làm em khó ngại, phân vân,
Thống năm kén mãi tình nhân chẳng rồi.
Bỗng hoàng tử « Bốp Bồi » xuất hiện
Râu vén hàm, tráng kiện thân trai.
Mới xanh, tóc đỏ, tay dài,
Chân đi chữ « Bát », mang hài cỏ ram.
Trong phong nhã yêu đan, mến Nguyệt
Ngoài hào hoa thương Tuyết, khóc mây.
Thế gian quả thật anh tài
Tu mi chốc chốn không hai được rồi.
Hoàng tử đến em ngồi yên lặng
Hoàng tử nâng em tặng đóa lê
Bỗng hoàng tử thốt « Ô kê !»
Lòng em sung sướng từ bề lên... mây !
Từ hạnh phúc lâu tày thưởng thức
Cái bụng kia như ức việc gì ?
Càng ngày cái bụng càng phì
Song song với chuyện chàng đi không về.
Ôi hiu quạnh, từ bề hiu quạnh (1)
Mộng vỡ rồi ôn lạnh làm sao.
Nín đi em, khóc được nào
Tại em chưa học tiếng chào «gút bay»
Thôi ráng chịu trôn ngày, trôn tháng
Xong cuốc này mai ráng nhịn đi
Vì chưng cái bụng hay... phì
Bụng phì là bớt chất «lì», đồng «ngân».

TÚ QUẸT

1) Chỉ nay nên xưng giọng Xê mót «ru rương».

LÁ THƯ GIA-NÃ-ĐẠI

(Tiếp theo trang 3)

đi xa các « centres d'achats » mua bán. Tôi cũng đành phải mua một hộp thuốc đánh răng đề bù xứng với bài quảng cáo « hăng » của ông. Mấy ngày hôm sau tôi mới biết ông đã điện đó cũng là sinh viên ban Triết học, không ở cách phòng tôi bao xa trong Cư xá sinh viên.

Không riêng gì các thanh niên, ngay cả trẻ em cũng có tinh thần tự lâm việc nữa. Những ngày mưa tuyết, gió thổi lạnh buốt trường như cắt da thịt, đứng trong nhà sưởi ấm tôi thấy những cậu bé quần áo quần tròn người chỉ đề hở khuôn mặt còn mảng trẻ, đang gò cỗ đạp chiếc xe máy đưa báo tới các nhà. Ciới phụ huynh không nghĩ con em mình làm việc là điều sầu, mà tôn lại còn khuyến khích. Nhiều nhà ngân hàng mở những trường mục riêng dành cho giới thiếu nhi để dành tiền, có có bề chỉ số vốn vài chục ngàn trong trường mục !

Trẻ em để dành tiền để có thể tự mua những đồ chơi, mua quà tặng trong các dịp kỷ niệm sinh nhật cho gia quyến, bạn hữu. Ngày «Tết » của Gia Lịch và lễ Giáng Sinh được coi như quan trọng nhất. Đêm Giáng Sinh ở đây không có những buổi hành lễ giữa trời như tại Saigon vì thời tiết thì lạnh. Ai muốn đi lễ đều phải chăm chỉ trong giấc đường trước, đôi khi có nhà thờ bắt về nữa. Có đêm Giáng Sinh Giáng sinh cả cư xá vắng lanh khoác chiếc áo choàng tôi đi một mình dưới trời tuyết, xa xa một mản tuyết trắng chen lẫn những cây thông xanh với ánh đèn mầu đếm mỗi tầm ấm gia đình đang chung vui đón mừng đức ChúaHải đồng, lòng người thà hương không khác bồn chồn luyến tiếc những gì đã mất trong quá khứ xa vời.

Ngày hội Thiếu nhi

Lễ Giáng Sinh và Tết Dương lịch được dân chúng đón mừng ngang nhau. Một đôn mầu hồng của thế so sánh ngày lễ Trung Thu bên nhà dành riêng cho trẻ em là ngày « Halloween ». Các thiếu nhi nên nao dợi tới ngày 31 tháng 10, tức là trước lễ Chư Thánh một hôm. Qâu rằng Halloween là ngày vui cho trẻ em, nhưng thường thời rất sầu vào ngày này. Mặt trời vừa tắt, các trẻ em hóa trang y phục sặc sỡ, nào là hề, tướng cướp, «cao bồi» và đeo những mặt nạ nhựa «Ông Địa» bìn nhà xách rỗ đi đến từng nhà trong khu phố xung quanh, vừa đi vừa đồng ca những bài hát thiếu nhi. Trước cửa mỗi nhà Cậu có treo một cái đèn lồng đề to ý đón mừng các em. Đến trước mỗi nhà chúng bấm chuông (tiếng chuông ở đây nghe êm tai như một nốt nhạc dương cầm 1) và cùng nói:

«Trick or Treat ! Trick or trert !»

Chủ nhà sẽ mở cửa, đưa biếu trái cây, kẹo bánh nếu không các em có thể «phá» mà về bậy lên trong, lên cửa. Có những em nhỏ chỉ 3, 4 tuổi cũng đòi đi khiến các bà mẹ lại phải «lẻo đẻo» theo sau trông chừng ?

Gia đình Gia nã Đại

Cách tổ chức đời sống cùng liên hệ gia đình của người Gia nã đại không khác chúng tôi mấy, trừ một vài hình thức cùng tập tục nhỏ. Gia đình Gia nã đại khá đông, theo thống kê thì một gia đình trung bình gồm khoảng 5 người

Một vài gia đình cũng lên tới 13, 14 người. Trong gia đình thường người chồng đi làm việc, các bà vợ lo chăm sóc mọi chuyện trong nhà. Họ phải tự lo lắm mọi thứ, tại đây cũng có những người giúpviệc nhưng tiền công rất đắt. (Không kể những việc làm nặng nhọc như thu dọn nhà cửa, riêng việc giữ trẻ em thuê một tối cũng có người được 2 dollars.

Tại Gia Nã Đại, luật nhà nước cấm các cha mẹ không được để mặc con nhỏ ở nhà một mình, thành thử khi nào cha mẹ muốn đi giải trí, đự dạ hội đều phải thuê một người đến trông con mình, để phòng những việc bất trắc xảy đến cho con em. Có lần tôi đã thấy một nữ sinh viên đến trông con cho một gia đình kiều ngoại khi các em nhỏ ngủ thì có ngồi đọc tiểu thuyết, xem vô tuyến truyền hình,... và đôi lần ngủ gật mất 1,2g. nữa ! Thế mà nếu đến cha mẹ về, ngoài tiền công lại còn phải trả cả tiền xe cho cô này về nhà !) Các bà mẹ Gia nã đại phải lo làm hết mọi việc nên cũng có thể cho là «đảm» được. Nói thế nhưng cũng vẫn thua các bà mẹ trợ nước nhà, vì hầu hết họ có đủ loại máy móc giúp sức. Một gia đình trung lưu Gia nã đại có một máy giặt, máy hút bụi, máy xây quần áo, bếp điện, tủ lạnh và điện thoại. Điện thoại được dân chúng Canada dùng trong mọi việc : thăm hỏi, đặt mua đủ mọi thứ hàng hóa, họ dùng cả điện thoại để giao hiệp với những cơ sở chánh quyền Nhà Bưu điện, sở thuế... nữa. Xa hơi thì thường mỗi gia đình đều có 1 chiếc cô bà có cả xe hơi riêng dùng « đi chợ » ! Các bà không đi chợ hàng ngày, mà thường mua thực phẩm cho cả tuần hoặc nửa tháng. Thực phẩm mua về đều được tổng vào máy giữ thực phẩm lâu ngày. Vì thế có những bữa bao giờ tự tay «cắt cỗ» một con gà ! Cả lấy tờ tủ ra thường đông cứng lại, nếu bạn cầm vứt xuống đất sẽ chẳng khác gì vứt một tảng đá cả ! Nhưng với tài dầm dương, cả gia đình sẽ được thưởng thức một bữa cơm ngon lành về buổi tối.

Đa số các người làm việc không được trở về bữa trưa với gia đình, họ phải dùng vài món ăn nhẹ ngay tại chỗ làm việc. Cũng như bên nhà, người nội trợ Gia nã đại phải biết tính toán : tính toán việc chi thu trong nhà, tính toán cả thì giờ làm việc nữa. Họ làm việc chăm chỉ suốt ngày, cũng không thua gì năng xuất của người chồng đi làm. Các ông chồng tối về có thể rửa bát hộ vợ, nhưng chắc không phải là một hành động « râu quặp » phải không các bạn ?

Cụ Các-Mác ngã xe !

Năm nay cũng như mấy năm trước, vào ngày lễ Lao Động 1-5, cụ Các Mác, cụ tổ của những người Cộng Sản, lại tế xe và ngồi xếp dưới đất, ngó các đoàn chiến xa cứ rầm rộ tiến qua, và những biết đến cụ.

Mia mai nhất là hình về của cụ lồ lại trong cao thất và lớn nhất ở Công trường Đỏ. Đó là bức tranh khôi hài trong ngày lễ Lao Động đề ám chỉ rằng Nga Sô đã đi trên hẳn với những « giáo điều » của cụ Tổ.

Thật vậy. Các Mác đã buộc tích hóa triệt để và hoàn toàn nhưng ở Nga, số ruộng thuộc tư sản trong năm qua lại đã tăng thêm.

Các Mác cũng đây rằng phải gây chiến lung tung và lấn tới mãi để chống bọn tư bản, và không bao giờ chịu một sự hợp tác nào, nhưng Nga Sô lại đã vì sợ bom nguyên tử của Mỹ, mà bỏ hẳn chủ trương Mác Lê để tìm một cách bất tay sống chung với khối Mỹ.

Ngoài ra năm nay, chánh quyền Nga đã xử bắn và tống giam một con số kỷ lục những viên chức cao cấp có nhiều tuổi Đảng, đã lấy của công để xây dựng sản nghiệp riêng !

THƯ VỀ MẸ

(Tiếp theo trang 3)

con ». Nhà cũng không thể ở lại được, nhưng biết làm sao khi bố con chưa về, mẹ còn nhiều việc chưa thu xếp xong. Vậy con hãy nghe mẹ mà đi trước, con cốn nhỏ, hãy đi mà tìm lấy tương lai. Con còn thơ dại quá. Xa con, mẹ biết có lỗi với con nhiều. Rồi đây, con sẽ gặp nhiều vất vả, đường nhà lăng. Lúc nào con cũng phải lấy dực vàng lòi làm trọng, ở đâu người ta cũng chỉ quý mến sự vàng lòi. Hãy nghĩ đến tương lai. Mẹ sẽ cầu nguyện cho con.»

Mẹ ơi ! Con còn nhớ rõ lắm, nhớ từng lời nói của mẹ, từng cử chỉ của mẹ lúc đó. Mất mẹ sao hiền quá, vì Sao Mai của con đấy, và giọt nước mắt của mẹ nữa cũng là cần cần cho suy tư con hiện tại.

Trước hôm con lên đường, mẹ đã dành tất cả thì giờ của mẹ cho con, và lúc con lên xe, hành trang con nào có gì, ngoài hình ảnh mẹ, những lời nói của mẹ, và chiếc va li nhỏ của mẹ. Tất cả đều do mẹ sắp đặt. Đây đủ lắm mẹ ạ. Kể từ cái kim đích vàng cuốn chỉ mỏ neo, đến hộp dầu «Con Hổ» con bọc giấy bạc mới nguyên. Con biết rồi, mẹ thường lấy đầu nhỏ đã thoa cho con mỗi khi ngã đau, hoặc khi trái gió trở trời. Và mẹ cũng thường dùng loại kim chỉ này để dơm cúc, mang áo cho con;

Con ra đi với số tiền mẹ gói trong chiếc khăn vải vá, lời dặn dò « Mẹ biết xa mẹ, con còn phải nếu pha nhiều thứ lắm. Đăng lẻ, mẹ đưa con nhiều hơn, nhưng sợ sẽ gặp khó khăn. Vậy con cứ đi, mẹ đã lo liệu cho con tất cả. Những người quen của gia đình rất nhiều, những con dứng phiền hà quá. Hãy nghĩ đến danh dự gia đình con » ?

Đây là tất cả vốn liếng, mẹ đã cho con để vào đó, người ta thì quá ít, nhưng nếu cộng với tình thương yêu của Mẹ thì vốn liếng của con đã to lắm ; giàu lắm. Giàu đến nỗi gần mười năm nay con chi tiêu hoang phí mà không hết. Giờ đây, cái kim, cuốn chỉ của mẹ ngày xưa vẫn còn những mới hơn. Số tiền của mẹ ngày xưa, hôm nay con đã được lời, một số lời vô giá, có là kiến thức con hiện tại, con đang dùng để cung thế hệ trẻ ngày Quê Hương, cho Dân Tộc.

Sau khi giã biệt mẹ, con những tâu với mẹ thời gian sang hành vào lịch sử dân tộc giữa lúc mà lịch sử sang trang và dân tộc chuyển mình. Vì thế, mặc dù mẹ không nói nhưng giờ đây con đã hiểu và con đã ý thức được nhiệm vụ. Con thề với mẹ sẽ luôn luôn cố gắng, cố gắng để đi nốt đoạn đường của lịch sử, cố gắng để thu hẹp, để tự giết hạn lấy khoảng thời gian này, để chống được gấp mẹ, gấp Quê Hương hơn. Con phải làm việc, dù chỉ là một công việc nhỏ mọn, nhưng miền là với một tâm địa rộng rãi quang minh, và chí hướng nhiệt thành. Con làm việc để trên với ước vọng của Mẹ, để xứng đáng với tiền nhân, và để đền lại, bù đắp, kiến tạo quê hương đã mất. Nỗi buồn xa mẹ và niềm đau của những kẻ mất quê hương, đang thiêu đốt tâm can con hơn tất cả lúc nào mẹ ạ. Đã nhiều lần phạm tội, con quên đi con là con người, đã hoang phí thời gian, đã thì những tình cảm nhỏ hẹp vô lý. Nhiều khi, con chẳng biết dùng thời gian để làm gì khi phải chăm nội, trẻ, vào thân thể, vào mái trường.

Giá trị lịch sử là vạn năng, Quê hương là nền tảng, và lời cầu nguyện của Mẹ đã có mãnh lực đưa con trở về với loài người, Mẹ ạ ! Thiên đàng chỉ có khi con đã ý thức được nhiệm vụ, và khi con làm việc với tất cả nhiệt huyết.

Lá thư này là lá thư đầu tiên viết về mẹ trong đời sống Quân ngũ. Con tin mẹ sẽ vui lòng nhiều nếu mẹ nhìn thấy con từ bỏ nếp sống cũ để bước chân vào Quân trường, bước chân đầu tiên để tiến dần về Quê hương, và với Mẹ.

Mai này, con sẽ dùng sức mạnh của nắm tin để hãy diệt những kẻ đang tàn phá Quê hương, để đòi lại cho dân tộc những mảnh đất, những khu đất tinh thần và giá đã mất và để trả về mẹ đứa con đã đi trong giòng lịch sử xin mẹ chờ con.

Thủ-Đức 20-4-63

NGUYỄN THIỆP

LIÊN HOÀN CHIẾN

(Tiếp trang 3)

đưa thêm hào hứng sôi nổi. Khi đã có cuộc thu đưa rút thiết tưởng cũng nên đặt ra những kỷ thi sơ tài giữa các cấp với nhau trong hệ thống, giữa hệ thống này với hệ thống khác mà giải thưởng dành dự gồm của chính phủ trợ cấp hay của tư nhân đài thọ. Trong vài trường hợp hãy dành thu-lãnh thu. Không được dành thuế hay chi trích những người dân hiền lành trong ấp là « nói dóc » khi họ đưa ra những chương trình xây dựng cụ thể.

Những người này với một số kiến thức nhỏ nhoi lại ở địa vị kém cỏi nên họ chỉ biết ứng hộ những kẻ thấp cổ bé miệng khiến cho những kẻ độc thì phải run sợ nể vì, như vậy đối sống tinh thần lẫn vật chất của nhân dân trong ấp một phần nào đó bị xâm phạm, de dọa. Phải nâng đỡ tận tình những người đó chớ không thể bạc đãi, phá hoại hạnh phúc của họ.

Sự xây dựng kế hoạch liên hoàn chiến gồm các hệ thống giao thông chuyển hướng, các công tác tức đạo hàm bì bỉ mật, hào ấp, đặt bẫy chông, những kế hoạch nghi binh nhằm thân tiến lực lượng cách, những chương trình tập trung thân trong, những cuộc trao đổi thư tín, biểu bảo, khuyến khích sự đi lại giao hảo với nhau giữa dân ấp nhằm vén áp nơ đôi hỏi một công cuộc tổ chức thực chu đáo.

Ví mỉ, Nó là một chiến thuật «nhỏ có đại» và phải được đề cao ngang hàng với chiến thuật « rập đầu rắn » mà quân đội cộng hoà vẫn thường áp dụng.

Hướng về trong lai, chúng ta phải có gắng hoạt động và đi nhiều chúng ta phải thành công, trong đó tôi chưa có sự gì làm tôi tin tưởng hơn thế được.

Tuy nhiên cuộc chiến đấu cho hòa bình, tự do và thống nhất xứ sở của chúng ta, không nhằm để ý tân phá một chủ thuyết nào, ngược lại, chính là để phát huy những tư tưởng cao cả, vĩ đại, tiến bộ mà các chủ thuyết trên hàng theo đuổi.

Chúng ta, tự bao giờ vẫn theo đuổi một chính sách hòa bình và nhân đạo. Vì chúng ta đã ý thức được rằng chống tên một viên đạn mà chi tốn nhiều sức, cuộc chiến đấu của chúng ta vẫn thành công để là bài sách ; đổ máu trong sự giới hạn, là trang sách, chiến tranh lại rai mái là hạ sách và trong trường hợp này, để là sự thắng cũng khốn khổ nhất của chúng ta.

Saigon, ngày 1-5-62

NGUYỄN CAO HOÀI

thuốc HO mới : VIÊN «XI RÔ

Pectofar

KHÔNG ĐỘC . TIÊU ĐÀM . DỄ THỞ

NHÂN HIỆU

8 CON NHỆN

trị

HO

Cảm Gió Khan Tiếng Cơn

TÌM THUỐC NƠI ĐÂY BẠN TRẺ SOI ĐẬU

Mua mọi thứ thuốc nên cho mọi ra hiệu, khác là giá bịnh cần tay giá 20đ00

Hãy lấy giá bịnh cho lại thường sinh hoàng nên tay khác nhau !

THIỆT NGỌC ĐẠO SƯ

Giá 40đ00.

HO

Thuốc ho rất thơm ngon, rất nhạy, mau chóng là đúng của thuốc HO THANH XA, Hàng A 40đ00 Hàng B 30đ00.

MÔ HÔI TRỘM

Uống ĐẠI BỔ CHÂN ÂM THANH XA, Giá 20đ00.

ĐI TƯỚT

Đi rồi ra nước, ra bọt, ra đờm, ra máu, phân xanh, vàng phân, uống TA LY HOÀN THANH XA, Giá 8đ00.

ĐAU RĂNG

Sát thuốc hết hôi, thôi đau, giá 10đ.

SÁN SƠ MÍT

Uống sau 2 giờ là trung. Giá 20đ00

Nhà thuốc THANH XA

26, Nguyễn Chợ Lớn (Saigon) gần trên hai con rạch.

VŨ DƯƠNG HOÈ thủ nhân. Đại lý Đắlat : 3 Duy Tân, Đà nẵng 7 Hùng Vương số 4. Khánh Hòa. Nha trang 3 Nguyễn Hoàng. Huế 18 Mai thúc Loan. Phan thiết 119 Lý thường Kiệt.

Đăng ký số 42 Ngày 17-7-62

Pastilles COLD

trị

ĐAU CỔ. KHAN TIẾNG
THÔNG ĐÀM
LỞ MIỆNG . SƯNG NƯỚU RĂNG
CÁM . CÚM . HO

Ngậm: thơm miệng mát cổ tiếng trong

Cần cho : Người nghiền thuốc lá, các giới ca-kjou-sĩ.

BÁN KHẮP NHÀ THUỐC TÂY

Đăng ký số 23-2-63

NHẬN NUÔI 1 HỌC SINH NGHÈO

Gia đình công chức muốn nhận nuôi lâm em nhỏ (ăn ở tại nhà) 1 nữ sinh người Bắc đang học tại lớp Đệ Tứ trường nghèo, hay mồ côi cha mẹ, tính nết ngoan. Liên lạc xin hỏi :

PHÙNG-THỊ-HỒNG
số 113/97/4 Hoàng mão Đạo Thị Nghè.

Tự Do

Số 1.842— CHỦ NHẬT 5-5-63 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Bây giờ và mai sau

(mai sau đó có bao giờ...)
N.D.

Anh không có vo
Để đưa em về
Dù bằng xe đạp.
Anh không có nhà
Để ngồi với em
Dù là nhà lá.

Anh không có gì
Để nói với em
Dù trên sân ga
Sàigòn thứ bảy
Chiều bay áo hoa.

(Sau cơn thủy triều
Còn trơ bãi cát
Và một mình anh
Với ánh trăng xanh)

Anh không có em
Để đưa em về
Trên những con đường
Dẫn vào nội cỏ.
Trên những con đường
Đi tìm ánh trăng.

Anh không có em
Để những buổi chiều
Mưa rơi nặng hột
Để những *sớm mai*
Một trời trong lòng
Để suốt đêm dài
Chong đèn thương nhớ.

Trên gác trọ này
Còn đâu bóng em ?
Trên bãi cát vàng
Tìm dấu bóng anh ?
Ôi đêm rất xanh
Xanh màu tiền sử
Bãi vàng hoang rợ
Ngàn năm, ngàn năm...

HOÀI-HUYỀN-XUÂN
(Tân Định)

Tình chung thủy

Ta chỉ sống những đêm tròn gối mộng
Tìm về nhau đưa dắt bởi hương thừa.
Trăng đủ lạnh, thềm khuya xao xác lá,
Bóng nào chênh, se thắt nỗi xa xưa.

Ta đến rồi đi, hồn hoang bỏ ngỏ :
Ngày tháng ấm thầm vun Tho thành mộ.
Tay dại khờ chới với giữa thinh không
Níu bàn tay khơi rộng vết thương lòng.

Tạ vẫn đề trào Tho như mạch huyết.
Nghĩa gì đâu !... nờ cho rằng oan nghiệt ?
Chuyện muôn đời, một kẻ bước ngang qua
Dưới lòng chôn đi nát mấy mùa hoa.

Nếu quen lắm, hẳn không cho thăm hỏi.
Nếu yêu nhiều, có gì đâu đáng nói ?
Ta với người, môi giới một giòng Tho ;
Buồn hay vui ta vẫn sát son chờ.

Trời tâm tưởng chưa phai màu quá khứ
Ý mùa xưa ta dệt lại mùa nay.
Ngồi thần tượng, bên Tình Yêu lừ thừ,
Có Nàng Tho son sắt đã bao ngày.

MỸ-LINH

Hư vô

Tội chết đi rồi tay trắng tay.
Không nhìn thiên hạ tự đêm nay.
Có lẽ hoa hồng đang nở thầm;
Và giàn thiên lý gió hương bay

Tội chết đi rồi không trở lại.
Dù mùa xuân có mắt em xanh.
Một trời đang mọc lời ân ái,
Có tiếng người reo phút khởi hành

Tội chết đi rồi dây phố quen
Vẫn vì sao ngủ bóng hoàng hôn.
Vẫn người bán phố lời rao ấy;
Nhịp gánh đòn khuya tiếng dậy buồn.

Tội cũi đầu đi chào vĩnh biệt.
Ngọn đèn lu rọn tiếng em tôi.
Ghi quan tài lại gào thê thiết.
Buồi bóng trăng kia khuất dộm đồi.

Khối đất sau cùng tiếng ván khô.
Thò tay tiễn mộ kiếp giam tù,
Trên kia lửa đỏ reo đầu súng.
Dâu hồi mang theo tận đáy mồ.

VŨ - HỒ

Trích tập « Sao Khuya »

LỜI BÀN CỦA VŨ HOÀNG CHƯƠNG

Bạn HOÀI-HUYỀN-XUÂN dùng thể thơ 4 chữ, vần không cốt gò bó vào khuôn phép, nhưng có lẽ vì thế mà tính ý có nét ngỡ-nghinh riêng. Nếu bạn MỸ-LINH dùng thể « Thơ Mới » 8 chữ, vần khá chặt chẽ và cách diễn đạt mực thước vững vàng. Bạn VŨ-HỒ đem những rung cảm mãnh liệt khuôn vào thể thơ « Thất ngôn » cổ điển mà từ điệu vẫn mới. Nếu kho-khất, có thể bảo đoạn 1 làm « sai niêm » và đoạn 3 làm « lạc vần » ; nhưng đó chỉ là những tiểu tiết.

VIỆC THẾ GIỚI

MỸ VẬN ĐỘNG LẬT ĐỔ

chế độ quân chủ ở JORDANIE đề trao xứ đó cho NASSER ?

★ Kút Xếp lại xuất hiện, và tự chứng tỏ vẫn là « xếp thực sự » của Nga Sô, nhất quyết phải là lãnh tụ duy nhất của khối Cộng.

Hai ngọn roi quất vào Trung Cộng : Kút Xếp tuyên bố sắp sang Nam Tư và Nga vẫn phải hoà với Mỹ.

Mỹ muốn lật đổ chế độ quân chủ ở Jordanie để trao xứ đó cho Nasser

Đó thật là 1 tin la. À Rập thuộc giòng Seoud, là những vương quốc Ả Rập cuối cùng còn sót lại ở miền Ả Rập (Trung Đông). Hai nước đó đã nhiệt thành chống Cộng từ trước đến nay và từng được Mỹ, Anh, hết sức ủng hộ ! Còn Nasser, lãnh tụ Ai cập, thì đã bao năm bị coi là một kẻ phá khuấy, độc tài thực dân, bài Tây phương, làm lợi cho Cộng sản. Nhưng bấy giờ gió lại xoay chiều, và Mỹ lại muốn chế độ quân chủ ở Jordanie sụp đổ đi, để xứ đó gia nhập khối Quốc gia Liên bang Ả rập do Ai Cập, Sì Rì, Li băng vừa thành lập. Như vậy là nghĩa gì ?

Giữa lúc phong trào cách mạng chống vua Hussein đã nổi dậy ở Jordanie, những tin trên không khỏi làm cho chính quyền của vua Hussein bị rung động.

Những tin có thật

Nhà quan sát AlainGuinney từ thủ đô Do Thái (Tel Aviv) cho biết rằng tổng thống Kennedy đã hàn với ông Shomon Peres, thứ trưởng Quốcphòng Do Thái, cánh tay phải của thủ tướng Ben Gourion. Hai ông đã bàn về tình hình Jordanie và tổng thống Kennedy đã yêu cầu Do Thái đừng can thiệp, trong trường hợp vua Hussein xứ Jordanie bị bắt buộc thoái vị: ông Kennedy đã cam kết với Do Thái rằng: Jordanie gia nhập khối Quốc Gia Liên Bang Ả Rập thì sẽ có lợi cho Do Thái, vì nhất định là Nasser sẽ tôn trọng Do Thái và sẽ không tấn công. Và lại, miễn là Do Thái chấp nhận giải pháp đó, nước Mỹ sẽ đứng đảm bảo cho Do Thái, và nếu cần, sẽ giúp Do Thái đủ phương tiện để tự vệ.

Và báo chí DeThái đã loan báo rằng : nước Mỹ đương bí mật hành động để làm cho quốc vương Hussein phải thoái vị, những chức cho một bọn tướng sĩ cầm quyền, bọn này sẽ đưa Jordanie gia nhập khối Quốc gia Liên bang Ả Rập, nhưng sẽ không để cho quân Ai Cập lên đất Jordanie, và sẽ bảo đảm cho lãnh thổ Do Thái khỏi bị tấn công !

Tại sao Mỹ không ủng hộ chế độ quân chủ Jordanie

Cứ theo các tin đó, thì chánh phủ Jordanie triệt để thân Tây phương và chống Cộng, nhưng lại không đắc lực, chế độ không được vững bền. Còn Nasser ở Ai cập thì không hẳn thân Tây-Phương, nhưng lại mạnh và chống Cộng có hiệu lực

Một việc tương tự

Nguồn tin trên có thể đúng vì trong việc Yemen (Quốc vương Yemen được Ả Rập Seoud triệt để giúp, đánh lại phe quân nhân cách mạng thân Ai Cập đã chiếm chánh quyền tại Sansa), Mỹ đã gây áp lực vào Quốc vương Ả Rập để đình chỉ mọi sự giúp đỡ cho Hoàng quân Yemen, và đề quốc vương Yemen phải nhân chịu thất bại và đình chỉ cuộc chiến đấu. Dưới áp lực Mỹ, quốc vương Yemen đã bỏ ra đi bẩn...

Và Yemen cũng vừa để đơn xin gia nhập khối Quốc gia Liên bang Ả Rập.

Nga Sô : Có thay đổi, cũng vẫn cầu hòa

Các nguồn tin báo chí quốc tế thống 4 cho hay : trước sau thì Kút Xếp cũng sẽ nhượng lại một chức, hay có thể hai chức. Những người có thể ra thay thế Kút Xếp ở chức vị thủ tướng, có thể là Mikoyan, nhà ngoại giao khôn khéo đã từng biết lấy lòng Mỹ, hoặc là Brejnev, ông chủ tịch hiện hòa. Lại có tin nói rằng chính Kút Xếp đề nghị nhường lại chức cho Hội đồng Trung ương Đảng đứng ra cầm quyền, hoặc sẽ cử ra một nhân vật...

Nhưng ở các Hội Đồng Trung ương Nga, Kút Xếp vẫn đã đành đa số ghế, cho các cán phái thân tín, và Kút Xếp chưa thể mất quyền để đàng.

Sự thay đổi của Nga (đây

(Xem tiếp trang 4)

Tranh vui thời sự Quốc-Tế

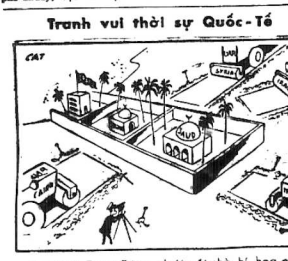

Tình hình Trung-Đông dưới mắt nhà hí hoạ của cơ sở Heinrich Bar (Bỏ Linh).

LÁ THƯ GIA NÃ ĐẠI

NHỮNG THÓI TỤC HAY HAY CỦA DÂN GIA NÃ ĐẠI

• Sinh viên làm đủ mọi nghề để có tiền tiêu riêng.— Ngày Hội Thiếu Nhi.— Những thói tục trong Gia đình.

Bài của ĐỨC HỒNG KHẢI

Bạn thân mến,

Chúng tôi viết lá thư này vẽ bạn trong lúc dân chúng ở 10 tỉnh của Gia nã Đại đang lần lượt đón xuân sang. Một mùa xuân mới bắt đầu, nhưng tôi ước được những bài thơ mừng xuân, ca tụng quang cảnh hoa lá nảy mầm của mùa xuân, hiện nay người ta vẫn chỉ thấy những thân cây trụi lẻ trơ trọi trên mặt tuyết trắng.

Đây là tháng đã cho hàng thước tuyết ngoài đường phố bằng đồng chảy tan, là mùa đem nắng ấm lại cho dân khu Bắc-Mỹ. Mọi người bắt đầu khen. « Hôm nay trời ấm quá» tuy nhiệt kế vẫn chỉ 0° bách phân. Nếu bạn đã có dịp trải qua một mùa đông tại đây thì cái cảm giác lâng lâng do tiết xuân mang lại thật đã rõ rệt, hơn nhiều, có thể gây cho bạn cái hứng thú đi dạo 1 vòng quanh thành phố. Bạn sẽ cảm thấy « khác khác » với vũng nước chảy, kết qua 3 tháng « oanh liệt » của tuyết mùa đông, cũng chả thua gì quang cảnh Saigon những ngày mưa ! Các gia đình ở đây đã bắt đầu xức tuyết trước cửa nhà, hy vọng tuyết sẽ ngừng rơi. Anh bạn Louis của tôi vừa khoe, về một hơi « năng tiếc » :

— « Hôm qua tôi vừa xức tuyết cho nhà láng giềng được 2 đô la nhưng từ nay tuyết hết rơi rồi !»

Một thói tục hay hay

Mùa đông tuyết rơi mỏi làn rất nhanh, đôi khi che kín cả đường đi, nên anh bạn tôi thường có những việc làm tốt thường như xức tuyết cho các nhà lân cận, mở đường cho xe hơi vào «garage». Tuy rằng làm cho lối xóm nhưng anh vẫn lấy tiền « cẩn thận » các bạn ạ ! Các thanh niên ở đây phân biệt rõ ràng trường hợp nào làm giúp và trường hợp nào làm lấy công. Tuy họ rất năng giúp đỡ mọi người, nhưng không quên tôn trọng luật « lao động ». Đi xe, ăn cơm, giải trí họ chia nhau trả tiền một cách tự nhiên, đôi khi cả với « bồ » nữa ! Những khi không giàu xu cho lắm, nếu có một cô bạn gái đã «thông cảm» hành niên vẫn có thể nghĩ đến chuyện đi chơi cuối tuần được. Cái tính « sòng phẳng », này đôi khi còn bị áp dụng một cách «thái quá», bạn đừng ngạc nhiên khi thấy người ta trả lại nhau một tờ giấy làm bằng, một vài xu nhỏ hoặc điếu thuốc thơm đã mượn ngày hôm trước! Sinh viên học sinh hãnh diện kiếm tiền giúp cha mẹ, ngay cả trong trường hợp các bậc phụ huynh dư khá năng cung cấp. Con một vị bác sỹ, kỹ sư giàu có thể đi bán hàng thuê kiếm tiền riêng (tôi chưa thấy có nghề kém trẻ tự gia như bán nhà thôi !).

Một buổi tối tôi không khỏi ngạc nhiên khi đi mua hàng, sau một hồi chọn lựa tôi ra «caisse» trả tiền lại gặp ngay một anh bạn đồng lớp tôi là thâu ngân viên. Có những anh viên bỏ vốn ra mua những máy tự động bán đủ thứ cần dùng cho bạn hữu trong trường : từ nước giải khát, sữa tươi, cho đến thuốc nhức đầu, khám lau tay... Công việc chỉ là mỗi ngày xếng xếp thêm «hàng hóa» vào tủ và «lấy xu» ! Có anh lại làm chủ cả một nhà giặt và hấp ủi quần áo cho sinh viên trong cư xá nữa !

Một ngày tôi đang ngồi bỗng nghe tiếng gõ cửa, một ông bước vào phòng tôi tay xách chiếc « cục-tập » đầy phòng. Ông xin lỗi đã làm rộn và từ từ mở cặp ra, rồi thao thao quảng cáo đủ loại hàng. Ông tự giới thiệu là đại diện của hàng bán các vật dụng « trong phòng » cho sinh viên từ ly nước hoa, khăn áo, xà bông cho tới những đồ dùng vệ sinh nữa.

Ông nói sẽ đi khắp cả trăm phòng trong Cư xá để bán, để tránh cho sinh viên thời giờ Con một vị bác sỹ, kỹ sư giàu có thể đi bán hàng thuê kiếm tiền riêng (tôi chưa thấy có nghề kém trẻ tự gia như bán nhà thôi !).

Một buổi tối tôi không khỏi ngạc nhiên khi đi mua hàng, sau một hồi chọn lựa tôi ra «caisse» trả tiền lại gặp ngay một anh bạn đồng lớp tôi là thâu ngân viên. Có những anh viên bỏ vốn ra mua những máy tự động bán đủ thứ cần dùng cho bạn hữu trong trường : từ nước giải khát, sữa tươi, cho đến thuốc nhức đầu, khám lau tay... Công việc chỉ là mỗi ngày xếng xếp thêm «hàng hóa» vào tủ và «lấy xu» ! Có anh lại làm chủ cả một nhà giặt và hấp ủi quần áo cho sinh viên trong cư xá nữa !

Một ngày tôi đang ngồi bỗng nghe tiếng gõ cửa, một ông bước vào phòng tôi tay xách chiếc « cục-tập » đầy phòng. Ông xin lỗi đã làm rộn và từ từ mở cặp ra, rồi thao thao quảng cáo đủ loại hàng. Ông tự giới thiệu là đại diện của hàng bán các vật dụng « trong phòng » cho sinh viên từ ly nước hoa, khăn áo, xà bông cho tới những đồ dùng vệ sinh nữa.

Ông nói sẽ đi khắp cả trăm phòng trong Cư xá để bán, để tránh cho sinh viên thời giờ

(Xem tiếp trang 4)

Y HỌC VÀ ĐỜI SỐNG

XÂY TỔ ẤM

Bác sĩ HOÀNG XUÂN THẢO

Bác sĩ Theodor Reik trong cuốn khảo luận «Tình yêu và dục vọng» đã nhận [illegible] như sau :

«Kể từ buổi đầu thế [illegible] gái luôn luôn phải lo nghĩ cho tới khi nào họ có [illegible] khi người con trai chỉ bắt đầu thấy lo nghĩ khi [illegible]

Có lẽ ý nghĩ về hôn [illegible] với con gái [illegible] sớm hơn thế nữa bởi vì ngay [illegible] các em trai thường [illegible] bày ra các trò chơi hung [illegible] bắn súng hoặc [illegible] biến lại các tuồng anh hùng, hiệp [illegible] thì các em gái thường đóng vai các bà mẹ, bà vợ cần cù và dịu hiền trong các công việc đi chợ, nấu bếp, may vá hoặc ra cửa.

Chúng ta thử hỏi ngay bất cứ bà mẹ nào cũng vậy, khi trong nhà có nàng Kiều mà xuân xanh tới tuần cập kê, các bà thường ngày đêm lo lắng làm sao cho con mình sớm ra ở riêng chừng nào hay chừng ấy ! trong khi đó với mấy cậu quý tử các bà rất ít khi phải bận tâm lo kiếm vợ cho họ.

Một nhận xét khác là sau khi đã thành gia thất rồi, ý nghĩ về gia đình vẫn có sự khác biệt giữa hai giới nam nữ.

Đối với bạn gái, gia đình chính là một nơi nương tựa của họ ; gia đình là trung tâm, là nguyên do, là mục đích mọi hoạt động của họ ; gia đình hoàn toàn là một « tổ ấm » theo đúng nghĩa.

Đối với bạn trai thì sao ? Hình như ta phải thẳng thắn mà nhìn nhận rằng, gia đình chưa phải là lẽ sống duy nhất mặc dầu họ yêu vợ, thương con ; vì trí của người chồng hình như còn ra ngoài vòng tay em của bà vợ khá nhiều.

Các nhà phân tâm học giải thích sự khác biệt trên như sau: trong tiềm thức nữ giới, cái nhà thường được xem như tượng trưng cho chính bộ mặt họ, thân thể họ.

Các tác gia, trong một cuộc trắc nghiệm tâm lý, có nêu ra một câu hỏi xem những cặp vợ chồng mới cưới cần mua thứ gì trước nhất để trang hoàng nhà cửa.

Ba số các ông chồng đầu nói mua bàn ghế, giường tủ, máy lạnh, radio v.v... trong khi hầu hết các bà vợ đều trả lời là phải mua vài mảy màn che cửa trước nhất.

Tại sao vậy ? Bởi vì đối với các ông, màn che cửa chỉ là cái màn che cửa, không hơn không kém, nhưng đối với các bà, sự đề cửa ngào trống trơn hay mở toang khiến ai cũng có thể nhòm vào cũng tương tự như một sự khỏa thân vậy.

Bởi thế, các bà vợ không những chỉ muốn có một căn nhà đủ tiện nghi mà điều cần nhất là căn nhà đó phải sạch sẽ, gọn gàng đẹp đẽ, xinh xắn và tươm mát ; họ không ngại tốn công mệt sức sắn sóc nhà cửa mà trái lại còn tìm thấy rất nhiều thích thú như khi họ trang điểm vậy.

Do đó, các bà chỉ cảm thấy hoàn toàn thư thái khi ở nhà mình dù cái nhà đó chật hẹp, nóng bức, thiếu tiện nghi còn thảng hoặc đi chơi dây đó đủ xa hay gần, dù phong cảnh có đẹp như tranh họa đó, các bà vẫn thấy thích dược trở về nhà hơn, vì với tổ ấm hơn.

Trong tiềm thức nữ giới, cái nhà lại gợi ra một hình ảnh khá là lùng là ở một thời kỳ xa xăm nào đó, họ đã cư ngụ trong một cái nhà nào đó rồi, cái nhà mà họ tôn ở trước nhất cả chính là « bụng mẹ » vậy.

Do đó, họ không khỏi cảm thấy ngại ngùng khi lui tự giam hãm mình vào trong bốn bức tường, để chịu mất đi rất nhiều tự do mà họ được hưởng từ lúc sinh ra.

☆

Từ các nhận xét trên, một vấn đề được đặt ra là : các bà vợ hãy làm thế nào để làm tan biến hẳn cái ý nghĩ, đã chỉ rất lờ mờ và có khi chỉ ẩn ngụ trong tiềm thức ông chồng là «gia đình đã ràng buộc, giam hãm bớt như cánh ngục tù» để họ cũng tiềm nhiễm cái tư tưởng của phái nữ «gia đình là một tổ ấm dầy thơ, dầy mộng, giúp con người phát triển diều hòa».

Thiết tưởng, đó là cả một nghệ thuật làm vợ vậy.

HOÀNG XUÂN THẢO

GÓP Ý KIẾN XÂY DỰNG ẤP CHIẾN LƯỢC

LIÊN HOÀN CHIẾN

Bài của bạn đọc Nguyễn cao Hoè

Liên hoàn chiến là một thể trận của nhân dân, nó là sự ràng buộc mật thiết trong cuộc chiến đấu chung của các hệ thống ấp chiến lược. Mục đích cụ thể của Liên hoàn chiến là nhằm cho tan tính chất cô lập hoá nhân dân trong các thôn ấp, nhằm thoát hoá hệ thống quan liêu cố rích, nhằm giải phóng thực sự cho nhân dân, cho họ nhìn xa trông rộng vượt khỏi hàng rào ranh giới thôn ấp và nhằm gây tự tin cho các chiến sỹ để họ thấy không bị cô đơn trong khi chiến đấu với địch quân ban đêm và không bị lẻ loi trong cuộc chống tham nhũng cướp bóc ban ngày.

Xét về công dụng, cái lợi thiết thực của Liên hoàn chiến là chuyển mạnh từ thế thủ sang thế công, từ cuộc chiến tranh chia rẽ địa phương đến cuộc tranh đấu chung của nhân dân từ cấu lối thôi, bệnh hoạn, phong kiến đến cái tinh vi trong sạch, mới mẻ từ cái hang sâu thẳm mười ít tiền đến cái tòa nhà chọc trời vĩ đại, mỹ thuật từ chỗ bị lệ thuộc gò bó, bạo nhược đến chỗ tự tức giải phóng tự cường.

Hơn nữa lại có thể tránh được những khiếm khuyết do những cuộc hành quân «trường giả » gây nên như phí nhiều máu, tốn nhiều sức, hao nhiều tiền mà lợi chẳng được là bao.

Vậy liên hoàn chiến là một thế vững vàng hết, nó có tính cách tổng quát, tổng nhất hùng liệt chứ không tẹp nhẹp, quên lợi, tính kỹ, chia rẽ, địa phương. Nó giảm bớt được sự đổ máu phí lý và đi tắt được đến sự thành công. Trong một khuôn khổ hoạch định liên hoàn chiến sẽ thực hiện được tổng hợp lý nhất là hai áp chiến đấu, hỗ trợ nhau tăng sự tiến nguyên tắc công bằng, duy lý và tự do trong khi tập đoàn chiến đấu, nó là sự ràng buộc mật thiết trong cuộc chiến đấu chung của các hệ thống ấp chiến lược. Mục đích cụ thể của Liên hoàn chiến là nhằm cho tan tính chất cô lập hoá nhân dân trong các thôn ấp, nhằm thoát hoá hệ thống quan liêu cố rích, nhằm giải phóng thực sự cho nhân dân, cho họ nhìn xa trông rộng vượt khỏi hàng rào ranh giới thôn ấp và nhằm gây tự tin cho các chiến sỹ để họ thấy không bị cô đơn trong khi chiến đấu với địch quân ban đêm và không bị lẻ loi trong cuộc chống tham nhũng cướp bóc ban ngày.

Xét về công dụng, cái lợi thiết thực của Liên hoàn chiến là chuyển mạnh từ thế thủ sang thế công, từ cuộc chiến tranh chia rẽ địa phương đến cuộc tranh đấu chung của nhân dân từ cấu lối thôi, bệnh hoạn, phong kiến đến cái tinh vi trong

(Xem tiếp trang 4)

TÙY BÚT

THƯ VỀ MẸ

của NGUYỄN-THIỆP

Mẹ thân yêu.

Con viết về mẹ những giòng chữ này trong mầu đêm của Thao trường, trong nhớ thương mong mỏi của tiềm thức, của suy tư.

Mẹ ạ ! Cung như trăm ngàn lẽ thử khác con đã viết, nhẽ mẹ, lẽ thử nào có lẽ mẹ cũng chẳng bao giờ nhận được đâu. Gửi về mẹ sao được khi nào từng ngăn cách quá, khi cầm thuyền đang khơi sâu và khi mỗi trường ngoài ấy còn đang dồ rực mầu máu.

Dù biết vậy, con cũng cứ viết về mẹ, viết để nuôi dưỡng tình thương yêu của mẹ trong hồn, viết để gần gũi hình ảnh mẹ trong thời gian khô đắng. Và giờ đây, trước mặt con, ngọn nến nhỏ leo lét mà linh thiêng toàn vẹn, đang dưa dẫn con về gần mẹ; về quê hương ngày xưa con đã gửi gắm tuổi thơ.

Hình ảnh mẹ, hình ảnh của Quê Hương đang bừng sống trong tim, trong óc con. Chẳng phải chỉ riêng ở giây phút này mà thôi, còn ở trong tất cả những thời gian trước nữa. Thời gian của con đã khởi nguồn ngay từ mùa thu 1954, lúc mà ngàn sông lịch sử đau thương đổ về, cuốn theo bao hồn chân thơ dại.

Con cần thơ dại làm phải không mẹ ? lúc con lên đường mẹ đã bảo con thế. Con cần nhớ rõ lắm mẹ ạ ! Ngày ấy con đã có gì đâu ngoài hình bóng của một đứa trẻ 15 với cái bằng tiểu học bì bõng, với cái nhìn hiền hậu, trong sáng, chẳng hề vương chút ưu tư, hận thù. Mẹ nhỉ? con nào đã có gì đâu. Nhưng sao mẹ vẫn cho con lên đường, vẫn nếm con vào giòng lịch sử ?

Con vẫn còn mang máng nhớ rằng hồi đó khi trời xao động quá, không còn những êm dịu của buổi sáng khi đến trường. Những hoạt động trường ngày của phố xá hình như cũng đổi khác, người đưa tiễn thăng đạp xe nhanh hơn, người bán báo hàng ngày cũng rao to hơn. Vào đến lớp học không khí cũng nặng nề quá. Năm ấy con học Đệ lục thì phải giáo sư ngồi trăm ngàm đề mặc cho chúng con nói chuyện, nô đùa.

Ngoài sân trường, nơi công viên, bao người, bao gia đình từ các vùng xa xôi miền duyên hải đổ về, cùng ngồi ngẩn ngơ, khô sở. Con cảm thấy thành phố Hải Phòng tự nhiên thay đổi nhanh chóng quá, chật chội, bận rộn, nặng nề.

Con đã mở to mắt để nhìn những gia đình lạ mặt của thành phố, trải chiếu nằm dọc theo lề đường, với những gánh gồng, nồi niêu, trăm thứ bận rộn.

Con đã mở to mắt để trông những mảnh áo nâu đã bạc thếch, với khuôn mặt thật thà chất phác, với cánh tay gân guốc đen xạm.

Chung quanh con, bao nhiêu đanh ủy lạ lùng, khó hiểu được nhắc đi nhắc lại,... Công san... cầm thú... đấu tố... đi cư... vv... Nào con đã hiểu gì đâu, nhưng tự nhiên con thấy sợ quá mẹ ạ !

Và con càng mở mắt to hơn khi thấy những đêm mẹ không ngủ mà chỉ thở dài, khi thấy những bữa mẹ chỉ ăn mấy miếng cơm lấy lệ. Đề rồi một tuần sau, hôm ấy là ngày thứ bảy, mẹ đã run giọng bảo con : « Con ạ ! bây giờ đất nước đã phân chia, ngoài phố, mấy hôm nay đi học vắng, con nhìn thấy những gia đình đang nằm ngoài trời, thật là thiếu thốn, khổ sở. Họ đi đâu con biết không ? Họ đi tránh Cộng Sản đấy

(Xem tiếp trang 4)

Người công dân nào lâm đường cần phải giác ngộ họ, chứ không được quyền đẩy tố hay làm cho lập đời sống bình thường của họ. Hơn nữa trong công cuộc giáo huấn con người, không được quá lạm dụng biến con người thành « máy móc » đầu độc chính trị họ, hành hạ tâm lý họ khiến họ trở nên sầu khổ, điên cuồng, cả cuộc sống lẫn tối. Hành động như vậy không thể nào xứng đáng một dân tộc văn minh được. Sau khi vạn đề học tập xây dựng hệ thống liên hoàn chiến đã định xong vấn đề thi đua phải được đặt ra nhằm tiếp gây cho cuộc sanh

(Xem tiếp trang 4)

NÓI CHO Y ĐÚNG

Bản nhiệm về tình

(V)

Phải thành thực mà nhận rằng từ xưa đến nay trải qua bao thế kỷ rồi phụ nữ Việt-Nam cũng như nữ Đông phương nói chung vẫn không có trách nhiệm gì trong trường hợp bị bắt đắc dĩ chế độ thế tục ép : họ chỉ là những nạn nhân của một quan niệm « trọng nam khinh nữ » phát xuất từ cả thời ở Trung Quốc. Những tập quán cổ nhân đưa như tục sắc hôn, trọng hôn, nhi thiếp, cách nữ (1) và bà chúa trên, dưới cũng còn tồn tại ở nhiều nơi trên đất Trung Đông và nước Việt-Nam — trong đầu thế kỷ người ta nhận ra những tập quán cần được thủ tiêu. Tự nhiên, như tôi đã nói, con người bỗng bị lôi kéo hay nự — chỉ có thế cô là được giải phóng, là được tự do khi nào có cộng hàng xã hội. Trong một xã hội, nếu công nghệ không còn bị chi phối mà mất tính tế, không còn bị trói buộc gò bó về mặt tinh thần bởi những gốc tệ, tập quán thì vẫn để nam nữ bình quyền và giải phóng phụ nữ không cần cổ đề mà cũng thực hiện được về đường. Hồng ngân đạo luật nghiêm khắc với cả một đời quân động đảo để kiểm soát việc thi hành cũng không mang lại mấy may hiệu quả nếu trong xã hội chúng ta hãy còn rất đông những chàng trai sa việc lấy vợ hơn việc bị án tử chung thân, những phụ nữ không có cách gì sinh sống ngoài việc lấy chồng cả đời.

Tôi lại nghĩ rằng muốn chấm dứt một tình trạng phi lý đã lan mầm bén rễ trong xã hội ta hàng mấy ngàn năm nay ngỗ hầu giải phóng cứu vãn cho bao lớp phụ nữ của thế hệ sau thì việc hy sinh một số người là cần thiết, như thế có thể thành toàn được những tệ đoan do xã hội cổ còn để lại. Tuy nhiên nếu đặt địa vị mình vào lớp người bị hy sinh tất ai cũng thấy đó là một điều đắng cay và không ai muốn mình là kẻ bị hy sinh.

Một trong những lý do chính đáng của việc chống Cộng tôi cho đó đã là một những phương trào dốt khoát nhất mà đã đưa thêm, tiếng nói của con người cúi đầu, chính đáng hơn lên hay kém đi trong các lời con lẽ. Điều này Hiếu Chân tôi không dám nói tới nhưng có điều tôi tin chắc là chế độ hôn nhân và gia đình của ta trước đây đã không đem xin đến Tình yêu trong con người, chế độ đa thê của Đông phương đã chả đạp lên nhân cách nhưng không phải bằng một vài đạo luật được đưa ra hay một vài phong trào dốt khoát được tung hay phát động mà những xâu xa của chế độ cũ có thể nhất đán tiêu sạch đi được.

HIẾU CHÂN

ĐÃ PHÁT HÀNH

CON ĐƯỜNG

Thi phẩm TRẦN ĐẠI

Tựa của VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Bìa ĐẶC-BIỆT, giá 50$, dành cho bạn yêu THƠ.

Xin liên lạc với ô. LÊ-TẤT-ĐIỀU

Tòa soạn BÁCH-KHOA, 160 Phan-đình-Phùng — SAIGON

Công-Ty LIÊN-THÀNH

Chuyên sản-xuất bưôn bán Nước mắm và Phân cá nhân hiệu «CON VOI»

SÁNG LẬP: 1906

Tầng Cuộc tại Saigon, số 243, Bến Vân-Đồn, Saigon

Số Q.G.D.B.: 36-617-21-001. Điện thoại: 21659

MỜI NHÓM ĐẠI HỘI THƯỜNG NIÊN KHÓA 1962, số 14-QT

Kính thưa Quý Vị Cổ-Đông

Chiếu điều thứ 35 của Điều lệ Công Ty, Ban Quản trị kính mời quý Vị Cổ Đông Công Ty Liên-Thành vui lòng đến nhóm Đại-Hội Thường niên, khoá 1962, tại Tổng Cuộc số 243, Bến Vân-Đồn, Saigon, vào ngày thứ bảy 11 tháng 5 năm 1963 dương lịch, lúc 9g. sáng.

Ban Quản Trị kính mời.

AI BỊ YẾU TIM SUY THẬN

Vì làm việc quá sức, lo lắng buồn rầu, thường hay sinh ra mỏi mệt chóng mặt, đau lưng, đi đái, đi ngoài khó khăn hay quắn, thân hình suy nhược, tim đập bất hợp, hay giật mình, nóng nực, khó yếu sắc cụt, kém ăn ít ngủ đồng ngày

TÂM-THẬN-BỔU PHƯỚC-LINH

HUỲNH-TRIẾT-ANH 110 bis đ. Không Tử Chợlớn có bán khắp nơi.

Kiểm nhận số 266 ngày 7-8-62.

BẠN ĐỌC TIẾT

Kính thưa Bác,

Chân lá một đồng-bào nhờ quý báo tay chân cá nhân mà mạnh vô cùng. Kính xin bác vui lòng giúp đồng bào với.

Bác vui lòng đọc chuyện của anh đính kèm theo thư này chắc anh sẽ vui mừng mà thôi.

Cho anh đính-kèm Hoạt Hoạt tuyên Bác Quản sự. Phụ nữ... nghiêm dương quyền lực giúp đồng-bào cần thiết, nếu bác thấy anh đính-kèm Bác Quản sự, thì bảo anh đến Bác Quản sự, để bảo anh đến Bác Quản sự, để bảo anh đến Bác Quản sự, để bảo anh đến Bác Quản sự.

Các chàng chỉ Bác quản sự ở đây, phương tự cấp phát không được sơn là bọn lá.

Kính thưa Bác, đây có phải là 1 tin xác thực không ? Nếu phải, chúng xin bác vui lòng trả lời cho chúng thêm những chi tiết sau :

1) Thêm những tên chân đính kèm chỉ cần hàng phụ nữ hãn quốc sự do các cơ quan địa phương cấp cho không hợp lý trong việc giúp đồng-bào cần thiết ? Nếu thế thì chúng xin bác vui lòng cho biết những gì ?

2) Các chỉ thị nghiêm lớp bán quản sự do Phong trào Liên đoàn Phụ nữ hoạt luyện là công dân nước Việt Nam Cộng Hòa, cần những tính học ở các nơi khác là gì ? Trường hợp nếu vẫn là phù phép và quyền lợi có nên ra không ?

3) Chỉ huy trưởng các trung tâm hoạt luyện quản sự cho phụ nữ (gọi là Phong trào Liên đoàn Phụ nữ) có được hoạt luyện cho học viên nên cấp hàng phát cho được sự tự nghĩ, nhưng không biết sẽ được tự nghĩ vào việc gì ?

Chúng xin bác vui lòng nhờ các cơ quan liên hệ giải đáp hộ.

Trân trọng kính thư : H.

Trả lời Y-Học thường thức

Cậu Lâm quốc Đông, ở Quinhon.—

1) Muốn trị chứng « miệng thối » nên dùng : « Terpinol 0g10.—Benzoate de soude 0g10.—sucre Q.S. pour 1 pilule », mỗi ngày 6-12 « pilules ».

2) Khi nào thấy đau chói ở dưới vú bên trái, tim đập loạn xạ lúc ngồi lúc nằm, lúc chậm, dễ bị mệt vô... thì nên đến bác sĩ tim mạch (docteur cardiaque) hoặc y-sĩ (médecin) hoặc đưa (nặng hơn) Nên đi làm « cardiogramme » để biết bệnh viện công hay tư để định bệnh và trị liệu.

— Cô Nguyễn-Hoài, ở Saigon

1) Nên dùng nhiều bắt đầu ăn nước thì đó hơn. Dùng tay vắt được những khô đông. Nông, quả, hoàn lạnh quá 37°, sẽ sẽ đều quang, không ra bết cả đều (phải tăng đều đều giảm) và bệnh xảo sẽ tái phát.

2) Ngừa ở hậu môn có thể do 1 chứng bệnh khác chứ không tại sán.

3) Nên dùng « Hemostigen Pommade » mà thoa vào hậu môn xem có hết không.

Cậu VTT ở Đàlat.— Cậu nên coi lại số 1) trị liệu của Lâm quốc Đông ở Qui nhơn, sẽ rõ. Chúc cậu được toại ý.

Cô Liên Phương Saigon.! 1) Cô lấy « chiếc gân » (nervalgen). 2) Cô lấy « viramine B1 » mỗi ngày 2-4 ampoule (ống 1/10ème) trong 2 tuần lễ. Nên dùng thêm cả « Vitamine C-500mg » mỗi ngày 1-2 viên cùng tốt.

2) Huyết bạch nếu do sự mệt nhọc vì làm việc quá sức, thoa thuốc ngày sáu. Nếu làm việc có điều độ, hàng sáu cho uống bằng nước cá pha muối tiêu (permanganate de potasse, uống 25 cho 1 lít nước) lau khô và để « poudre de zale ».

Nếu huyết trắng đục, vàng, có mùi hôi thì nên dùng thêm « Sulfamon », ngày đầu uống 4 viên lần 2 viên, 3 lần ngày, sau đó uống 2 viên lần 2 viên. Uống nhiều nước (nước nóng) Vitamine C (có) cho lợi nhiều nữa.

3) Cho nên làm đúng cả phế vì cả phế làm đó tiểu nhiều và làm tổ cơ tăng thêm, rất hại vô ... Tất cả chứng bệnh là nên đu đó mệt nhọc (làm việc nhiều, nghỉ ít, gây sức. Muốn hết, cần phải tỉ chính lại nếp sống, ăn ngủ cho điều hòa

Thảo luận về vấn đề Nhà Đất ở đô Thị

Xóm lao động cần phải được

Chánh quyền chăm sóc kỹ lưỡng và chu đáo hơn

Đã thi-thố luận kỹ nay của Nhà-Sách Tự Do chặt lắm hiểu. Nhà đó đã đưa tiếng, được là nhóm được có người, nghề, lá, để thảo luận không phải nhằm riêng vào việc dọng người lao động hay người giả v.v. mà là nhằm vấn đề chung trong nước.

Như vậy, chúng tôi xin mạo muội xem vấn đề Nhà đất, mà xin đề cập đến vấn đề an ninh và trật tự của những kẻ bị bắt buộc sống chung với đồng bào lao động ở các khu nhà lá... Chúng tôi rất ái ngại là sẽ bị hiểu lầm rằng chúng tôi là hạng trưởng giả học làm sang. Nhưng không, chúng tôi muốn nói đến một sự thật, một trước vụng thậm kín của tất cả mọi người, nhưng vì một lẽ nào lẽ mà không ai dám nói thẳng sự thật.

Nhân cuộc bàn thảo luận than phiền về việc cống chúng cho rằng vấn đề giải tỏa đô thị có hại cho nếp sống an ổn của đồng bào lao động ở các « khu nhà lá ». Nhưng ở đây sao ta không xem xét mọi việc gì xảy ra có bề mặt bề trái của nó?

Tôi, tôi xin lấy thân tôi đây làm một chứ dụ điển hình. Tôi là một người có chết ăn học, tôi không phải là một công chức cao cấp cũng không phải hàng nhà giàu sống trong dư dả... Tôi có mướn một căn nhà ở gần một căn nhà ở phố có nhiều bàn thờ, mà lẽ thì không làm gì có đủ tiền bạc mà mướn. Dĩ nhiên là phải ở các xóm dân cư đông đúc.

Tôi đến ở một căn phố gần một xóm Lao động thôi, thế mà suốt ngày tôi bị đủ sự phiền nhiễu, không một giờ giấc nào nghỉ ngơi được sau những buổi đi làm đầu tắt mặt tối. Các trẻ nhà hàng xóm cứ quấy rầy luôn ngày luôn đêm mà mỗi khi mình bực mình kêu cảnh sát, thì họ lại thù oán, cho trẻ liệng gạch đá vào nhà, hoặc hăng bàn dơ hôi thối, hoặc làm bẩn nhà mình ngay đường cửa cái... Thật bực mình hết sức, lại còn cái tạn vận máy radio suốt ngày suốt đêm... Như vậy, cái quyền sống của mình ở đâu? Làm sao chịu nổi, khi mà hạng người « trung bình » như chúng tôi, chỉ xin người ta nên biết một chút lịch sự trong ăn-sống chung nhau là đủ. Có kẻ không riêng gì tôi, mà các bạn cùng một tầm trang như tôi chắc chắn là rất nhiều.

Đi coi xi-nê, tôi rất khó chịu khi phải gặp hạng người quá bình dân, nghĩa là họ bắt chấp sự lịch sự... nên tôi bắt buộc phải cố gắng đi xem những phô mà có nhiều người sang, vì ở đó họ lẽ độ lắm! Tôi chỉ thị ấy thôi, và như vậy, sự cho phép các người thiếu giáo dục (phần nhiều là ở hạng bình dân vô học) sống chung với người có chút giáo dục là điều không nên. Cho nên, cố lẫn tôi nói chuyện với một vị linh mục về vấn đề nầy, ông ấy quả quyết rằng, ở đó thì vấn minh không nên để những xóm nghèo ở bên cạnh các cư thượng lưu. Các xóm nào ở gần xóm lao động bưu bẩn, thì cũng khó mà giáo dục con cái của mình. Tôi đã hết sức cầm ngăn không cho các con tôi giao thiệp với các cậu trẻ xóm bình dân, nhưng không thể nào cản ngăn được. Trong vài hôm là tôi đã nghe lời ăn tiếng nói của con tôi hết sức là « dơ cần » không ra cái gì cả, mặc dù tôi giáo dục chúng rất kỹ.

Người xưa bảo : phải lựa xóm mà ở. Nhưng ngày nay, sự dụng lần lộn nhau giữa các tầng lớp người có những lối giáo dục khác nhau rất là tại hại, là vì con trẻ thích bắt chước đó mà lí chịu bắt chước cái hay.

Vì thế, tôi lại mong chính quyền cũng nên nghĩ đến cách giải tỏa đô thị và nhân đó làm cách nào mưu cho người dân lao động bình dân phần nhiều kém học thức, kém giáo dục hay là không có giáo dục gì cả, một khu vực riêng tư của họ. Lối sống của họ bừa bãi, bắt chấp là đâm lên tự do kẻ khác thì họ sống với nhau, đều có bực bội gì, trái lại, họ sống gần người có giáo dục, họ cũng cảm thấy khó chịu và nhân đó mà họ sanh ra có những cử chỉ ngao nghễ, bắt chấp đối với kẻ mà họ gần cho cái tên là bọn nhà giàu, lâm phách...

Không. Tôi không phải nhà giàu, tôi không phải người sang... nhưng tôi không chịu nổi họ, cái nếp sống hừa bãi của họ.

Cái nguyện vọng tha thiết của hạng người như tôi, là mong muốn có được những xóm nhà ở gần những kẻ có giáo dục hay ít ra biết nể nhau. Tôi rất thèm khát sống đăng ở những khu xóm mà người ta ăn ở sạch sẽ, tiếm tất, và biết điều... có giáo dục. Cho nên chương trình giải tỏa các khu xóm bừa bãi nghèo nàn là sự cần thiết cho sạn minh loại người. Khu nhà lao động chính quyền cũng nên giáo dục họ cho có một lối sống tốt đẹp nghĩa là làm cách nào cho họ có được *một sự giáo dục tối thiểu về công dân*.

Đi ở các công viên, bất cứ chỗ nào mà có họ đến thì dơ dáy không thể kể. Các công quyền cần giữ vệ sinh cũng phải bỏ tay chịu phép. Họ ăn thì nhồm nhồm bầy đầy, và làm bẩn tất cả những gì tốt đẹp mà chính quyền muốn tạo ra cho dân chúng.

Tôi muốn làm sao chính phủ phải chấp đồng phong trào ăn ở sạch sẽ và có giáo dục, lẽ phép... cho tất cả mọi người dân. Và bình dân lao động không có nghĩa là những kẻ có quyền ăn nói lẽ mắng, ăn ở dơ dáy và làm như bần cùng chung quanh mình.

Nói lên những ý kiến nầy, tôi biết là sẽ bị các bạn «thương dân » có dầu óc xã hội sẽ « chửi » tôi là hạng người « trưởng giả » — Nhưng tôi cần phải nói một sự thật —

Chánh quyền không nên theo chánh sách mỵ dân, mà cần phải can đảm giáo dục người dân. Muốn nhân thấy trình độ cao thấp của một dân tộc nào, hãy nhìn vào đám người bình dân của họ. Ở một xã hội tự do, phải hiểu tự do là có điều kiện, và đừng bao giờ cho phép bất cứ ai dẫm lên cái tự do sống yên ổn của kẻ khác.

Sự giải tỏa đô thị, đúng như các bạn thảo luận đã bàn, cần phải có chương trình đàng hoàng. *Xóm lao động cần phải được nhà chức trách chăm nom sẵn sóc chu đáo* Cũng như đối với con trẻ, phải cấm họ ở dơ, cấm họ làm ẩu, cấm họ... dù cách mắt dậy... v.v... Cấm và phạt một cách cứng rắn, lâu ngày những cấm đoán ấy sẽ thành những thói quen tốt, nếp sống tốt đẹp của cả một dân tộc.

X.X.X.

NGUYỄN VĂN THÔNG DIỆP...

(Tiếp theo trang 2)

và cổ vũ tinh liên đới nhân đạo và được lắc ái công giáo với mục đích làm cho sự đi chuyển con người từ Cộng đồng sang sang Cộng đồng khác được bớt đau khổ.

Ta cũng nhắc cho mọi tâm hồn chủ ý đến và cảm ơn các Cơ quan quốc tế chuyên biệt về công tác hỗ trợ đã làm trong địa hạt hết sức tế nhị đó.

Giải giới

Ta đau đớn khi nhận thấy rằng : trong nhiều Cộng đồng chính trị mà nền kinh tế đối đáo hơn, người ta đã chế ra, và cần tiếp tục chế ra nhiều khí giới kinh khủng, và vì thế, người ta đã tiêu bao bao nhiêu lực tinh thần và bao nguồn lợi kinh tế. Cộng đồng các Cộng đồng ấy đã chịu hy sinh không ít, và riêng lúc đó, các Cộng đồng chính trị khác cũng không được hưởng sự công bằng cần thiết cho sự phát triển kinh tế và sự tiến bộ xã hội của mình. Như ta đã biết : đã cũng chính hóa sự sản xuất vũ khí nầy, người ta thường đưa ra luận điểm : chỉ có một nền hòa bình duy nhất có thể thực hiện được, đó là nền hòa bình xây trên thế quân lính về bình lực. Vì thế, hễ một cộng đồng vô tình, và cũng là các Cộng đồng cùng phải vô trang theo. Nếu một Cộng đồng chế tạo vô khí quốc phòng hoại động đều.

Do đó, nhân loại luôn phải sống trong sự đe dọa của một cuộc chiến tranh có thể bộc phát bất cứ lúc nào với một sức tàn phá không lường được. Bởi vì khí giới đã sẵn, và nếu cả mười lần thế đánh dự của bộ, độ ta. Tôi chỉ tạm kể ra đây ba tội chính của hai cần bộ kia mà toàn thể đồng bào và đồng chí ở đây ai cũng biết. Một là hai cần bộ kia đã làm trái lời thề đánh dự thứ hai. Đã thế rằng « không lấy cái kim sợi chỉ của dân » thế mà hai cần bộ ấy đã lấy không nhiều quân áo của chúng ở vùng nầy và cả ở nhiều vùng khác nữa.

Như đã có nếp đặt trước, viên đại đội phó vừa ngồng nói là ở bốn phía đã lắc đắc có nhiều tiếng hô :

— Giết ! Giết ngay ! Trái lời thề phải giết !

Xua tay dập tắt những tiếng hô, viên đại đội phó nói tiếp :

— Yêu cầu các đồng bào và đồng chí bình tĩnh, để nghe tôi nói cho hết rồi sẽ quyết định. Hai là hai cần bộ kia đã làm trái lời thề thứ ba. Đã thề rằng « Không lấy của công làm tư » thế mà hai cần bộ kia đã lấy của đại của công đem đi bán lấy tiền mua sắm các đồ dùng riêng như đồng hồ, bút máy, ô, dép là những thứ không cần thiết và nặng trọng lắc nhân dân ta đang chịu gian khổ đã trường kỳ kháng chiến...

(Mất tiếp)

VAI SÚNG TAY CÀY

— (Kỳ 59) Phóng sự của VÔ-BÌNH

V/ giao-thông trở ngại, tác giả không gửi bài về tòa soạn kịp nên mục nầy phải tạm ngưng cách kỳ. Nhật báo Tự-Do trân-trọng cáo lỗi cùng bạn đọc.

Vấn đề hợp tác kinh tế Pháp-Việt

- Giới kinh doanh Pháp sẵn lòng bỏ vốn đầu tư ở Việt Nam.
- Một phái đoàn thiện chí Pháp sẽ tới Saigon để giúp đỡ Việt Nam trong vấn đề kỹ nghệ hoá.

SAIGON (VTX). — Chiều 1-5 một phái đoàn của Hội-đồng quốc gia chủ nhân Pháp đã từ Nam Vang tới Saigon, do ông Emmanuel Mayolle, Phó chủ tịch, hướng dẫn.

Ngay khi tới, Phái đoàn đã nhóm phiên công tác tại Phòng Thương Mại với các ông Phan bá Thốc, Chủ tịch Hiệp hội chủ nhân, Đinh Xăng, Chủ tịch Tổng đoàn Công kỹ nghệ, Trần văn Lộc, chủ tịch, và Võ văn Thiêm, Phó chủ tịch Phòng Thương Mại, Trần văn Thì hội viên Hội đồng kinh tế quốc gia.

Ông E. Mayolle cho biết mục đích của ông là chuẩn bị cuộc viếng thăm của một phái đoàn Thiện chí Pháp sang V. N. để thắt chặt các mối liên lạc và hợp tác kinh tế giữa hai nước và cùng để giúp đỡ Việt Nam về vấn đề kỹ nghệ hóa, nhất là về các phương diện cần bản ; nhân sự, kỹ thuật và đầu tư.

Phiên họp công tác cũng đề cập đến đề nhu kế hoạch Kinh tế Ngũ niên.

« Không khí rất thuận tiện cho việc hợp tác »

« Chúng tôi sẵn sàng hợp tác với các kỹ nghệ gia Việt Nam, theo chiều hướng dự liệu trong Đệ nhị kế hoạch ngũ niên của Chính phủ Việt Nam ». Đó là lời tuyên bố của ông Mayolle trước khi rời Saigon đi Hương Cảng trưa ngày 2-5.

Ông Mayolle nói tiếp : « Chúng tôi được các giới chính thức và tư nhân ở Saigon tiếp đón nồng hậu. Riêng tôi, tôi nhận thấy rằng không khí rất thuận tiện cho việc hợp tác Pháp-Việt ».

Ông Mayolle nói rõ rằng cuộc viện trợ kỹ thuật của các kỹ nghệ gia Pháp theo đúng nhu cầu của tính thế sẽ hướng về ngành kỹ nghệ biến chế nông sản, kỹ nghệ hóa học và kỹ nghệ sản xuất điện lực.

Phái biểu ý kiến về việc ban hành mới đây sắc luật về đầu tư tại Việt Nam, ông Mayolle nhận mạnh đến tính chất tiến bộ và cởi mở của đạo luật và cho rằng các điều khoản của sắc luật ấy có thể dành tan các mối do dự, nếu có, của các nhà tư bản ngoại quốc.

Hỏi có phái cuộc viện trợ dự định sẽ liên quan cả đến phương diện tài chính không, ông Mayolle trả lời đây là một sáng kiến của ông nhằm và việc viện trợ tài chính có tính cách một công cuộc của chính phủ nhiều hơn.

Nhân lại cuộc hội kiến của ông với ông Bộ Trưởng Kinh tế sáng 2-5, ông Mayolle tuyên bố rằng ông Bộ Trưởng Kinh Tế đã nói cho ông biết, tình hình kinh tế Việt Nam hiện nay và cố đề cập đến triển vọng về cuộc hợp tác giữa Pháp và Việt Nam.

Để cập cuộc viếng thăm nhà máy Vinatexco ở Bà Quẹo, ông Mayolle thuật lại rằng ông André Dumont cùng ở trong phái đoàn và là đại diện kỹ nghệ bông sợi Pháp, tỏ vẻ rất khâm phục những sự thực hiện của kỹ nghệ Việt Nam vẻ mặt nầy.

Ông Mayolle là người đã sang thăm Việt Nam nhiều lần và lần thứ nhất vào năm 1951. Trước khi dứt lời ông ngỏ ý khen ngợi Thủ đô Việt Nam 1 thành phố trang nhã và lắc nào cũng có vẻ mới ».

MÁCH LUẬT

(Tiếp theo trang 2)

ông và người kể đặt tên. Nói đại thì dụ ông rủi bị tai nạn xe có làm tử thương, con ông đứng ra kiện thủ phạm, xuất trình chứng thư khai sanh để chứng minh tư cách, bị can hay hãng bảo hiểm tại nạn có thể chỉ trích tư cách của con ông.

Để tránh phiền phức nhiều hậu, ông có thể xin cải bổ khai sanh cho các con ông. Muốn vậy ông phải làm đơn đến ông Chánh án tòa sơ thẩm hay tòa hòa giải rộng quyền nơi ông đã khai sanh con xin cải bổ điểm sai lầm. Xin sửa như vậy chỉ phiền phức bị phạt gì và chỉ phải đóng tiền lệ phí là 400đ. Nếu hoàn cảnh nghèo (phải chứng minh) ông có thể xin tư phép bảo trợ để khỏi đóng tiền lệ phí.

HỮU LÝ

SÁCH MỚI

Tự Do vừa nhận được.

— Cuốn «Cuốn lịch sử Phật giáo Trung quốc» của Thích Thanh Kiểm do Văn Hạnh xuất bản nội dung phong phú, nhiều hình ảnh được đã chống dầu. Sách in đẹp, dày 284 trang, giá bán 28đ.

— Cuốn « English for you by Radio » quyển 6 và 7 Đàm thoại lớp cao—Sách do BBC xuất bản gồm những bài học được truyền thanh từ đài Saigon và Nhatrang. Sách in đẹp dày 124 trang, giá bán 28đ.

Xin chân thành cảm ơn các tác giả và ân cần giới thiệu cùng bạn đọc.

TỰ DO

KHÓI SÔNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

hung đỏ vênh mặt nói :

— Cả con mọn thì ở nhà, bố đi xem làm gì cho nó khổ !

Một người dân ông khác nói :

— Mấy khi mà được xem xử bắn :

Một bà già cất lên :

— Các ông ấy bảo phải đi thì đi chứ bắn người thì thích cái nỗi gì mà xem.

Đám đông bên trái Tùng bỗng giạt ra dồng và từng người nói mỗi lúc một thêm nhao nhao và thì thầm tiếng hô. Rồi một người lực lưỡng vừa xẵn xỗ qua mặt anh vừa nói :

— Đồng bào nhào cả con nhỏ đưa tôi bế hộ.

— Đây, đây, chỗ nầy.

Người ta dẫn ra mở lối cho anh trai trắng đến đón lấy đứa trẻ. Hai tay nâng đứa trẻ cao khỏi đầu, anh ta nói với người mẹ :

— Đồng bào đi theo tôi, lên trên nhà mà đứng cho rộng.

Lối đi lại được mở ra. Tùng nhanh chân theo sát gót người dân bà nó mớ-tóc xả tung ấy. Chỉ đồng người nói đầy đó :

— Anh ấy là bộ đội cố khác ! Tốt bụng quá.

Người dân bà cũng đưa trẻ được đưa lên đứng hàng đầu. Tùng cũng đứng chân vững nhưn thấy rõ cái gây của Phúc ở đâu ghé bên phải. Lúc ấy anh nghe tiếng loa rõ mồn một.

— Phút mặc niệm đã hết. Trước khi thi hành lệnh xử bắn, đồng chí đại biểu tòa án quân sự có mấy lời ngỏ cùng các đồng bào và đồng chí.

Đại biểu tòa án quân sự chính là viên đại đội phó. Hắn bước chậm chạm từ góc bên trái tới trước hương án. Tiếng vỗ tay nổi lên lác đác từ phía ngoài rồi lan vào trong và mỗi lúc một dồn dập. Rồi tiếng hô :

— Hoan hô đồng chí tòa án quân sự ! Hoan hô...

Chung quanh Tùng mọi người đều vỗ tay nhưng hoan hô thấp bé có lẽ trẻ con quân áo nhom nhếch. Trên kia viên đại đội phó đang xua tay hướng tay chỗi cái loa của người lính năng lên. Hai tay chắp sau lưng, hắn vươn cổ cất cao giọng :

— Thưa toàn thể đồng bào và đồng chí. Sáng nay tòa án quân sự họp tại một địa điểm ở tiền tuyến đã tuyên án tử hình hai cần bộ chỉ huy tự vệ. Đó là hai người đang quỳ trước bàn thờ tổ quốc và trước mặt bàn gồm toàn thể các đồng bào và đồng chí. Người mặt quần xanh kiểu 1-10. Tổ chức vệ quyền chỉ huy đại đội tự vệ thành. Người mặc quần ka ki lịa là Lê Đông, chức vụ quyền đại đội phó kiêm chỉ huy trung đội 2 tự vệ thành.

Cả hai đã bị bắt quả tang trong khi đang phạm những tội rất nặng mà tòa án quân sự không thể tha thứ được và chính cả hai cũng đã công nhận với tòa án quân sự là chỉ có xử tử mới xứng đáng. Các tội rất nặng đó là hai cần bộ kia đã làm trái lời

HÃY MUA ĐỌC NGAY :

ÁN MẠNG ĐƯỜNG NHÀ XÁC

Người tác giả nổi danh ở EDGAR A. POE

Bản dịch của L.B. BÁ KÔNG

Sách dày 112 trang, bìa 4 màu lồng bóng, rất đẹp. Định phẩm nầy theo bản Anh ngữ do nhà Ballantine Books Co, xuất bản, giá rất phải chăng. Độc giả nào muốn tập đọc truyện ngắn Anh ngữ nên mua đọc đối chiếu để vừa giải thêm và Sinh ngữ nầy rất bổ ích. Hãy lợi dụng loại sách dịch nầy do Zim Hồng xuất bản để tự học Anh ngữ chính hiệu nầy.

Giá 22đ.

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC :

CHỢ NHỰT 5-5-1963

Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Nguyễn-tấn-Phát 360, đại-lộ Lý-thái-Tổ, Ngã-bảy Saigon
Nguyễn-ngọc-Duyên 164, đường Hiền-Vương Saigon
Đỗ-Khải 240, đường Đề-Thám Saigon
Đặng-nguyên-Chung 160, đại-lộ Khổng-Tử Cholon

THỨ HAI 6-5-1963

TRƯA 11 giờ đến 13 giờ, CHIỀU : 19 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Lưu-đình-Tiếp 57, đường Phùng-Hưng Cholon
Nguyễn-ngọc-Quốc 341, đường Nguyễn-Trãi Cholon
Lê-phước-Hữu 365, đường Trần-quý-Cáp Saigon

✱ **Cứu trợ đồng bào bị hỏa hoạn.** — Tự Do nhận được bức thư và chi phiếu số 137202 của bà Hồ Ngọc Đăng của Hội Bảo-vệ Đồng Cư Tế nhờ chuyển gửi tới Ủy Ban Cứu Trợ đồng bào bị hỏa hoạn Vĩnh Hội. Chúng tôi đã chuyển tới Ủy Ban trên.

✱ **Triển lãm Hội hoạ Xuân Quý Mão đợt 5.** — BÔ THÀNH. — Hồi 10 giờ sáng ngày 7-5-63 là khai mạc phòng triển lãm Hội họa mùa Xuân Quý Mão kỳ 5 (đợt 5) Tranh sơn dầu, lụa, phấn, Tranh thủy pháo (Hồng Tin số 165 đường Tự Do Saigon. Bưu kiện được cất đươi quyền Cảnh sát của đường Bà Huyện Thanh Quan Đô Vụ.

✱ **2 xe địp đụng nhau trên xe lửa, 3 người chết, 5 bị thương nặng.** — GIA ĐỊNH. — 12 giờ trưa khuya 3 tháng 4-5 tiếp xe lửa đang từ trường Thủ Đức đến ga xe ra 1 ni van trên đường ray qua 2 chiếc xe địp mà bình và tư nhân đang nhau dự địp. 2 chiếc xe cấp nói tiếc đều bị lọt xuống lề đường và bể tan nát, 2 người nhân chết liền tại chỗ chưa biết tên và 1 em bé tên Phan quốc Danh 3 năm, cũng tắt hơi khi chở về Sàigon cứu cấp. Ngoài ra còn có những người đi xe địp đang Hà quang San 40 tuổi (ở đường Lê quang Định) ông Nguyễn văn Lạc 33 tuổi (ở trong Tôn tánh Trường thứ Hai) ông Đào văn Thơ 35 tuổi (ở Cầu Thơ), ông Nguyễn văn Anh 33 tuổi (chưa biết địa chỉ) và Cô Huỳnh thị Mười 25 tuổi (ở đường Võ đã Ngự Phú Nhuận) tất cả đều bị thương nặng trong được chở về bịnh viện Nguyễn văn Học cứu cấp. Tài nạn xảy ra hiện chưa rõ lắm phải về bên nào, còn chờ Hiến binh ở Xa lộ mở cuộc điều tra.

✱ **2 thiếu sinh bị du đãng đâm trọng thương.** — GIA ĐỊNH. — 3 giờ chiều 3-5, cậu Phạm ngọc Lâm 17 tuổi và cậu Cao minh Tân 16 tuổi, (học sinh) ngụ cùng đường Hoàng hoa Thám và nhà đến đã tìm Cửu Long tắm. Sau khi tắm xong 2 cậu ra về vừa đến đường Chi Lăng thì bị một bọn du đãng (bọn cầu đăng) nhỏ có trong ở hẻm Chi Lăng đâm đường sinh ngay đang đón con chỉ đến cho Lâm 1 dao rồi cách trên tuốc phải và cậu Tân 1 dao nơi bụng mà mất lên một quy rồi bọn chúng bỏ nhau tán thoát. 2 nạn nhân liền rang lên cầu cứu lấy xe đẩy khu xe chở đến bịnh viện cứu cấp. Hiện nhà chức trách đang mở cuộc điều tra về vào trường hợp 2 nạn nhân trên tất cả.

✱ **Tỷ y tế Kiên-giang cần tuyển 10 cô đỡ.** — KIÊNGIANG. Tỷ y tế tỉnh Kiên giang cần tuyển 10 cô đỡ hương thôn nhằm mục đích bảo trợ sản phụ và nhi đồng.

Cuộc thi sẽ mở vào ngày 20-5 đi 1963, tại Tỷ y tế. Các thí sinh phải ít nhất là 20 tuổi tính đến ngày 31-12-63.

Hồ sơ gồm có. Bằng tiểu học, giấy Khai sinh, giấy hạnh kiểm. Chứng chỉ đã sức khoẻ, giấy cho phép của cha mẹ (nếu thí sinh dưới 21 tuổi).

Bài thi gồm có : môn viết và vấn đáp. Thời hạn chót là 16 giờ ngày 18-5. Ngày 3 có bằng Trung học đệ nhất cấp được miễn thi. Mọi chi tiết xin hỏi tại Tỷ y tế.

D.N.L.

✱ **Ông lão mà V3, bị V2 đâm 2 dao.** — BIÊN HÒA. — Ông Bảo Nguyễn văn Hơn 59 tuổi, ngụ tại xã Bình Trước, đã có vợ con đang sống. Vừa rồi, ông Hơn lại đem bằng thêm một V2 nữa về và là Nguyễn thị Thu 22 tuổi. Trong thời gian nay, ông Hơn thường vắng nhà đến xóc V2 luôn. Mới đây ông Hơn lại yêu thêm một V3, mà cô này mới có 16 tuổi. Vì cô V3 này còn trẻ và đẹp hơn hẳn bà trước cho ông Hơn thường gần gũi cô này luôn, khiến bà bà xác nên gây ra vụ cãng. Riêng V2 lại thường ghen tương với V3 và hiểm nếu không bằng bỏ thì bà sẽ lấy mãu đưa rồi hẳn. Tương đưa bà nay nói chơi, không ngờ vào khoảng 9 giờ đêm 2-5-63 ông Hơn đã bị V2 và thành tính bị bà này đâm 2 dao đau ngã quỵ. Ông Hơn đã được đưa đi bằng bộ, nội vụ đang cần điều tra.

(P.S)

✱ **Thành lập Hội ái hữu tài xế xe xl.** — SAIGON. — Hội ái hữu tài xế xe xl đã được thành lập. Hội đã được phiên điều tra và bầu Ban trị sự, do anh Nguyễn hữu Thanh là hội trưởng, anh Hoàng tiến Sinh thủ quỹ. Hiện nay số hội viên đã lên tới con số hơn rất mong các anh hãy tìm ở giúp đỡ hàng cách nhận làm danh dự hoặc ân nghĩa hội viên.

✱ **Người đẹp ăn cắp cam chim của phụ xích lô đẹp**

ĐÔ THÀNH. — 10 giờ đêm 2-5, anh Võ văn Giáo 27 tuổi, nhà ở đường Trần quang Khải, đạp chiếc xe lô số 3292 đi kiếm mối, tới cầu Bông Bằng, một thiếu nữ 20 tuổi ăn mặc đồ đầm bảo chạy chung bằng mắt, đi rất cả 3 gọi. Khi vừa tới trước cửa bịnh viện Đô Đốc, một chiếc du lịch ngừng, thiếu nữ mặc đồ đầm nhảy tới lên xe du lịch đang mắt. Anh phụ xích lô đạp liền tới bắt nhỉnh chiếc xe trách. Ban an ninh Đô Thành đang truy xét cô nơ đó gì.

✱ **Giả mạo giấy tờ đã thi T.H.D.N.C. 1 cô, 1 cậu bị giải tòa.** — TÂY NINH. — Trong kỳ thi Trung học Đệ nhất cấp vừa qua tại tỉnh ly Tây Ninh có quan an ninh đã theo dõi và khám phá bắt được 2 thí sinh 1 nam, 1 nữ đã gian lận giả mạo giấy tờ đã thi nhằm tới lấy bằng Trung học Đệ nhất cấp tại Tòa Đại Biểu Chính Phủ Tây Ninh. Hai cô cậu Phạm thị Th. 17, Nguyễn văn B 17t. Sau ngày 2-5-63 cả hai bị giải đến Biệt lý cuộc và bị giam vào khám chờ ngày xử Tòa.

(T.K)

✱ **Đảiạt đông nghẹt những du khách trốn nóng.** — DALAT. — Saigon Chiều qua đây thời tiết mát mẻ nóng bức khác thường số người bị bịnh cảng nhiều thêm, các ý viện Hoa Việt nằm chật bịnh nhân Trái lại Dalat mát mẻ hơn nào nói cả nóng lắm là 23 độ không hơn, thế nên hơn nhiều nay số du khách từ Saigon và các nơi đến nhưng đông nhiều tại Dalat hết sức đông đúc các phòng ngủ, nhà hàng và biệt thự thiếu chỗ chứa khách, nhưt là các hiệu ăn hàng quán, thực khách đông đặc không chỗ chen chưa. Vì cũng may lúc này Dalat nhiều rau cải nên giá vẫn đắt không lên giá, rất tiện lợi cho du khách.

✱ **Vợ ly thân cầu tự tử.** — HIẾU THIỆN. — Đã vào Phiên 24 xét cô vợ là Trần thị Lài 27 tuổi ngụ tại ấp Rông Dừa thuộc xã Tiêu Thanh (Hiếu Thiện Tây Ninh) lâm nghề rượng cây sống chung với nhau được gần 6 năm trời mà không con. Do đó mong gần chồng thường hay ganh tỵ lắm thường đánh nhau. Cô đã mang gây thuốc 7-1962) rồi gần 1 năm nay) cả 2 vợ chồng đồng lòng ra trước nhà chức trách xin ly thân. Sáng 3-5-63 trong lúc anh Phiên vô quê thăm nhà thì lại bắt gặp cảnh tượng vợ mình (Chị Lài) ngoại thân nói bà khác cùng lăng Trước hành động bội phản của vợ ly thân Phiên không chu đó nổi giận, lấy sách đao mác vào chém tới bụi chị Lài, khiến chị nằy bị trọng thương vết ở đầu và ngực nặng quy trên vùng máu bắt tinh, sau đó anh Phiên cũng đâm ra cũng tự đâm mình tự tử. Cả 2 nạn nhân đương đưa vào nhà thương cứu cấp, nhưng vì vết thương quá nặng, chị Lài đã tắt hơi bỏ.

(NB)

ĐẶC BIỆT XÃ HỘI MỚI TUẦN NÀY :

☆ **Đã đến lúc thay đổi** *(Quan điểm)*

☆ **Thông điệp Hòa Bình với người không Công Giáo** *(Ng-oân-Trung)*

☆ **Chợ Thi** *(Tù Chang)*

Lập trường tiến bộ, tranh đấu thiết thực.
Nhiều mục thường xuyên Vui, Hay, Bổ ích

KHỞI ĐĂNG : **Bài dự thi CHỐNG 4 KHAN**

XÃ HỘI MỚI số 28 ra ngày 4-5-1963

DẦU BÁC-SỸ TÍN

KHI DI XA
KHI ĐI TÀU
KHI ĐI XE
KHI ĐI MÁY BAY

Dầu vị dùng Dầu Bác-sỹ Tín nhỏ sự lưu giữ, chống mệt, say sóng đi.

Kiểu nhập số 68 B.Y.T./Q.C.D.P.

Bán tại nhà in riêng của TỰ DO, ngân phiếu xin gửi cho ông

KIỀU - VĂN - LÂN, Quản-nhiệm
25- 27-29 Võ-Tánh — SAIGON.

(Tiếp theo 1 trang 1)

động chống Hoa Kỳ. Và số 18 nhân viên Ngô Sỹ, thuộc đoàn đại biểu Ngô tự LHQ, bị bắt là hoạt động gián điệp thì riêng trong một tháng gần đây đã có tới 4 người. Trong ấy, ông tổng thư ký LHQ yêu cầu cần ngăn khoản tiếp tục điều hành một trường huấn luyện ở Mạc Tư Khoa, mỗi năm lấy 12 người phục vụ cho văn phòng LHQ ở Nữu Ước, số ngân khoản 201.200 Mỹ kim (cho 2 năm), chính Hoa Kỳ gánh hết 64.424 Mỹ kim trong khi Ngô Sỹ chịu có 35.139 Mỹ kim (đã rất lớn nhân viên Ngô Sỹ nhờ sẽ hoạt động do thám chống Hoa Kỳ ngay trên đất Hoa Kỳ !).

Đó là một thí dụ điển hình của tên bí hiểm lách « người giao — gián điệp », « người giao ngăn khoản cho hoạt động của tổ chức LHQ. Có lẽ nó làm thốc mác nhiều cho một vài đân tộc lớn trực tiếp liên hệ. Song nó cũng làm cho các dân tộc nhỏ yếu phải ngạt nhiều, vì tự hội những hành động ấy rồi sớm muộn cả đưa mất bang giao quốc tế vào mặt ngỡ cực !

Và nếu Liên Hiệp Quốc không định rõ một thời đó để với loại bịnh động ngăn giao — gián điệp », nhất là ở nhân viên Ngô Sỹ thì LHQ sẽ chưa tự cô lập với các nhân viên phục vụ LHQ, các đoàn đại biểu tại LHQ cũng các tổ chức sự cộng sản ! Và nhân thể gián điệp quốc tế, « bàn cũng khoa » thì vụ tin của LHQ ngày sẽ thêm sứt mẻ, mà tương lai LHQ sẽ thêm nhiều khó khăn, vì các dân tộc nhược tiểu sẽ tự cảm thấy bất chấp thì buộc vào cái ở gián điệp rồng lên và được bảo vệ công khai như vậy.

TỰ DO

(Tiếp theo 2 trang 1)

ngày 29.4, lực lượng Cảnh sát hoạt động chưa xông vào Việt cộng tại nơi cách quân Phú Mỹ 6 cây số phía Tây Nam. Địa ta có 2 chết, 3 bị thương, 1 trung liên bị mất. Tôn thất của địch không rõ.

— KONTUM : Một trung đội Biệt nhu từ ngày 26 đến 28-4, đã hoạt động tại nơi cách quân Đakto 22 cây số, Bên ta vô sự.

Địch có 4 chết tại chỗ, 16 bị bắt sống.

Biệt khu Thủ đô

— GIA ĐỊNH : Ngày 1-5, lực lượng biệt động quân tại Thanh Đức (Long An) bành quân yểm trợ Ấp chiến lược của xã Thanh Đức 5 cây số về phía Đông.

Ta đã phá hủy 2 cầu bình xuống tịch chu 3 lựu đạn, 22 cây nhà bị đã loại và một số cung cấp bằng tàm khí. Bên ta vô sự.

Vùng IV Chiến thuật

— ĐÌNH TƯỜNG : Cuộc hành quân tiêu thổ thình VietCong tại nơi cách Mỹ Tho 20 cây số về phía Đông Bắc ngày 1-5. Bên ta Việt Cộng có 2 bị bắt, ta địch thu 1 súng trường Đông Dương.

AN GIANG. — Cuộc hành quân tại vùng Thất Sơn, quận Tri Tôn. Tin tức trong ngày 30.4 và 5-5 đã biết bên ta vô sự. Việt cộng có 2 bị thương. Ta tịch thu súng trường mới hóa, 1 lựu đạn 2.000 kí gạo nhiều tài liệu và đạn dược.

AN XUYÊN. — Cuộc hành quân tại phía Bắc quận Thới Bình cho biết thêm tin tức trong ngày 2-5 như sau : Ta có 1 bị thương. Việt cộng có 2 bị bắt. Ta tịch thu 5 lựu đạn chiến bộ phận súng trường, nhiều đạn và phá hủy 13 cái cây, 3 bị đã tái liệu, 30 rổ đựng ấu được và 2 cái không rõ.

KIÊN HÒA : Hồi 19 giờ 20 ngày 29.4, Địa vệ hoạt động chưa xông với VC tại nơi cách quận Hòa Lạng 2 cây số về phía Đông. Địa có 1 Địa vệ chết, 2 Địa vệ bị thương, Địch có 2 chết tại chỗ, ta tịch thu 1 Mas 36.

VĨNH BÌNH : Hồi 1 giờ 30 ngày 30.4, VC tấn công thấp canh Đồn vệ Bưng Trang cách quận Tri Ôn 10 cây số về phía Đông Bắc. Ta có 5 Địa vệ bị chết, 1 Địa vệ bị mất tích. Ta bị mất 5 súng Mas 1 Mas 49, 1 súng trường Đông Dương 1 súng bắn phão hiệu. Tôn thất của địch không rõ.

Đến 22 giờ cùng ngày 30.4, Thanh niên chiến đấu xã Tập Ngãi thuộc quận Tiểu Cần đã nổi nhau bị Việt cộng phục kích tại nơi cách quận 7 cây số về phía Đông. Bên ta có 2 cơ bộ xã và 6 Thanh niên chiến đấu bị mất tích 2 súng súng, 8 súng trường Mas 36 và 1 súng bắn hiệu bị mất. Tôn thất của địch không rõ.

Hạp nhu, ta cho lực lượng đặc trưy kích chạm vùng với Việt Cộng tại nơi cách quận Tiểu Cần 8 cây số về phía Đông Đông Nam. Bên ta vô sự. Địch có 1 chết, một số bị thương mang đi.

— BA XUYÊN : Sau cuộc tấn công của Việt Cộng vào thấp canh Đồn vệ Cây Dương cách Cái Rắt 14 cây số về phía Đông Bắc, ngày 1-5, ta tức thêm cho biết bên ta 1 Đân vệ bị mất tích, 4 Đân vệ bị thương, ta bị mất 1 súng Mas 36, 1 súng trường Đông Dương và 2 súng Mas 36, 1 PS.17 bị cháy. Tôn thất của địch không rõ.

(Tiếp theo 3 trang 1)

đầu đề « *Các nhà văn chuẩn bị thực hiện nghị quyết của mình* », cơ quan của trung ương đảng bảo tin :

Học tập đường lối

« Hội Nhà Văn đã tổ chức chiến cuộc học để bàn cho văn đồng các đề đã tài công nghiệp, đề thi hợp tác hóa nông nghiệp và nông thôn, sáng tác cho chiến đấu, công tác của các nhà thơ, các những người viết phóng sự và những người viết văn đã đến các nơi. Hoạt động của Hội hiện nay là tập trung đẩy mạnh công tác sáng tác. Năm nay phải có đầu thực hiện tốt sáng tác để chuẩn bị bước thành kế hoạch ba năm của Hội ».

4 tiểu ban

Theo báo Nhân Dân thì Hội Nhà Văn hiện có 4 tiểu ban phụ trách đóc đốc mọi công tác thành phần của. Các tiểu ban tiểu ban 1 về thơ, Hoàng Trung Thông, và văn xuôi, Nguyễn Đình Thi; và phê bình, Hoàng Trung Thông, và văn xuôi, Nguyễn Đình Thi; và phê bình, Hoàng Trung Thông, và văn xuôi, Tô Hoài. Bên Nhân Dân vạch rõ : « Các tiểu ban làm nhiệm vụ tập hợp lực lượng, giúp đỡ anh em sáng tác, mà các anh giúp đỡ liên hệ giữa các nhà văn với quần chúng và phát hiện các nhà văn trẻ ».

Đề thi sản xuất tác phẩm văn học

Nói rõ và đề tài các tác phẩm sẽ được sản xuất trong 3 năm tới, báo Nhân Dân cho biết :

« Và phương hướng đề tài, các nhà văn sẽ đi vào các vấn đề cách mạng và khi chúng nghĩa là mặt Bắc, và đưa tranh thắng nhất để nước, và lịch sử cách mạng và kháng chiến. Và phương hướng chung là các vấn đề, biết chế tương đến hàn cuộc vận động lớn hiện nay là : « Cuộc sản đương quốc lý hợp tác xã cải tiến kỹ thuật nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp toàn diện mạnh mẽ và vững chắc và cuộc cải đương nông cao ý thức tách nhiệm tự cường quốc lý kinh tế thi chính chống tham ô, lãng phí, quan liêu ».

Đã ký hợp đồng sản xuất

Báo Nhân Dân cho biết :

« Trong cuộc hợp ngày 15-3-1963, các nhà văn đã viết lên đề đã gặp chưa tạo đề ? Kiểm và chấp nhận và ký kết bản hợp đồng và thực hiện kế hoạch sáng tác của mình. Được tập giúp đỡ của quần đã, được phòng văn nghệ quân đội trực thuộc Tổng cục Chính trị giúp đỡ, đồng đảo nhà văn đang sáng tác đã viết sáng thêm để thực hiện kế hoạch sáng tác của mình, trong số đó có các nhà văn nhà thơ : Nguyễn Công Hoan, Nguyễn Tuân, Tô Hoài, Xuân Diệu, Bùi Hiền, Vũ Tú Nam, Bùi Huy Phồn, Thanh Tịnh, Nguyễn Khải vv...»

(Tiếp theo 4 trang 1)

Mỹ đã nói xét Mỹ Khánh khảng phản pham vi quân của đóng ta, nhưng Đại ý Tổ văn Lê Đã cũng vào ! Chuẩn ý và 6 binh sĩ rách rỏi khỏi nơi tạm đóng quân chúng ! cây số đã quan sát nhà đó. Khi vừa đến nơi thì đã đem đường, mà là 6 cây đã 70 tên xông đến bao vây. Sau khi chống trả vô cùng mãnh liệt, Đại ý Lê và 7 người nữa trên đều bị bắt sống. Chỉ có Đại ý Trần văn Tí Trung bình Lowe đã đến xong nơ nước và ngồi kín thì bị bắt không bắt đến đi. Nghe súng nổ các cánh quân bao tức khắc đến nơi nhưng vẫn có súng nổ chưa đến trước vòng vây. Các binh sĩ đã đến ra bắt bọn VC phía mở đường máu rút lui bắt lại tại chiến trường gần 50 các chết, và 15 đại đoàn, đã bắt 1 tên VC trong quân đường Đồng thời bên quân đội ta còn giải thoát được 5 binh sĩ đã cùng với Đại ý Quân trường (cùng số có 3 bị thương).

Thì bắt Đại ý Quân trường Khắc Nhơn và Trung ý Lowe được trực thăng chở về nhà xác Cholon. Hiện cuộc hành quân Đức Thắng Hiệp cuộc hành quân vẫn tiếp tục tuy kích V.C.

N.X.

THẾ HÙNG CẦM ĐỒ

190A, Đại thành Tân Chu mới Saigon

TRƯỚC CỬA CÔ 4 CỘP VÀNG

Xin đi thăng vào nhà trong

Thân bao cẩm vàng, hột xoàn, Kim cương có vẻ xin gia bạn và cầm giá

Chủ Nhật, ngày 19 tháng 4 năm

(Tiếp theo 5 trang 1)

Hội - Bác Việt cộng sản nhấp thuận trong ngày thứ Ba, cùng bà nhân Tha Quang Phiệt thay thế Xuân Thủy trong chức vụ Thủ tướng kỳ ủy ban thường trực Quốc hội.

Theo quyết định trên thì Phan Kế Toại, cựu Khâm sai Bắc bộ thời Nhựt thuộc, chế độ cũ và nhiều vụ Phó Thủ tướng Phan Kế Toại đã giữ chức vụ Bộ trưởng Nội vụ từ năm 1947. Ngày quyền Cộng sản Bắc Việt có tới 5 Phó Thủ tướng, sau đây : Võ Nguyên Giáp, Bộ trưởng Quốc Phòng, Nguyễn Duy Trinh, Chủ nhiệm Ủy ban Kế hoạch Nhà Nước (ngoài chức vụ rất có quyền thế) ; Lê thanh Nghị, Chủ nhiệm Ủy ban Xây dựng Nhà Nước và Phạm Hùng, Phó Thủ tướng kiêm Chủ nhiệm Ủy ban Nông nghiệp.

Cũng nên nhắc lại là chính phủ cộng sản Bắc Việt vừa thay đổi thành phần hồi năm 1963. Trong cuộc thay đổi đó mặt Bộ trưởng 3 công chức cao cấp Việt cộng đã bị mất chức.

Đặc biệt, sau nhiều năm không thấy nói tới, tuy vậy ra thay Nguyễn thanh Bình trong chức vụ Bộ trưởng Nội Thương. Giám đốc Ngân hàng Quốc gia Bắc Việt Lương Đức Bình chỉ đảm làm Phó Giám đốc Ủy ban Kế hoạch Nhà Nước. Hoàng Anh mất chức. Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính vì Hoàng Anh mất chức. Hiện mất chức Chủ nhiệm Ủy ban Vận tải và Xã hội. Cuộc cải tổ chính phủ kéo dài khoảng năm ngày rồi đã làm mất chức Bộ trưởng Nông trường Quốc doanh cho Trần hữu Dực.

(Theo VTX)

(Tiếp theo 6 trang 1)

Vì vậy, 3 ông này không chịu đọc đi, nên bị bắt 1 bắn vẽ đon tòa xét thấy vô tội. Nhưng vẫn bị tòa trực xuất 3 ông kia. Đông thời 3 ông Thiều, Thoại và Cannon cũng vô đưn kiện lại bà Thái đã vi phạm đến 25 đu số 4 ngày 2-4-1953.

Sau lời tranh bày của luật sư Bùi chánh Thời và Vũ ngọc Trey cho 2 ông Thoại và Thiều (còn ông Cannon đã đi điều đình với nhà không có mặt) cùng sự phân tích rõ ràng của tổ viên và những lý trang phân sáng nhất sự đây luận. Tòa đã tuyên bố 2 ông khó để mấy người phải đi thuê, trong vụ này mất đi không có giấy tờ gì chứng trước, nhưng tòa đã xét kỹ những nan nhân và nhân chứng đã chứng minh việc cách cự thi vi phạm của bà cam, các tiết ấy và công tố viên đã yêu cầu tòa lên án cương mãu. Tòa xử phạt bà Nguyễn thị Thân một thăng tu 6 và trả lại 6. Thiều 72.000$ 6, Thoại 83.000$.

4 nhân viên Quan thuế và an - ninh ăn hối lộ đều bị y án

SAIGON.— 9 giờ sáng 19-4-63, hiện trước tòa Đại hình Saigon, Trần Nu và Thạch Đức (Tây Ninh), đã bị nhân viên tự Quan thuế tới khám xét bắt thêm nên bắt được 1 số thuốc tây mua lậu đã được trong 3 thung carton (loại dựng sữa).

Bà và bắt thêm nên bắt được 1 số thuốc tây mua lậu đã được trong 3 thung carton (loại dựng sữa).

Nguyễn văn Tên (trưởng ban kiểm xét ly Quan Thuế Tây Ninh) qua chú nhà Vô văn Phiên ở bị phát nên triển bạc mà cho bị tố chung thác là khóc vô tội tiếp tế thuốc cho V.C đã đã bắt được 1 thung thuốc bạc 200.000đ. Ông Phiên không chịu nên bị giết vô tội. Trên xe, bọ đã đưng cây bắn súng cho ông Phiên Phiên cũng phải thuốc khiến 100.000$. Nhờ vậy ông Phiên chỉ bị vạp phạt 3.144 ở Tòa đã được thả về.

Lúc xét xử, một người vắng, ông Phiên phải đem việc tố cáo nên nhà chức trách phải đến.

Do vậy, Nguyễn văn Yên, Hạ ngạc Đô và Trần văn Sung nhân viên Quan thuế Tây Ninh và Nguyễn văn Sửu nhân viên an ninh Quân đội đều bị bắt tuy tố ra tòa Tây Ninh vô tội trong đoạt xét án trên.

Phiên án ngày 11-10-62, tòa bắn giải rằng quyền đã xử phạt Ng.văn-Yên và Nguyễn văn Sửu mỗi người 6 tháng tù và Đ) và Sung mỗi người 5 tháng tù ở, trả lại tang vật 20.792$. Các bị can liên đới bồi thường cho nguyên 79.208$. 4 bị can không cáo.

Sáng vừa qua, tòa thượng thẩm xử lại giảm Sung ra 5 tháng tu treo, và bớt án bồi thường cho nguyên thương vận ra Yên, Sửu và Đ).

(Tiếp theo 7 trang 1)

chung với các bạn cùng trường. Nhiều thí sinh phải thêm trăng mấy đêm liền. Nhưt nhưt ở đây các đã thì đều bị lộ hết nhu cầu số liền đều liền không rõ! đến nhiều nhớ như thế nào. Các cơ quan công lực cũng cần một phải bỏ đóng vào nên, nên cuộc mấy trường dạy đêm, nào lớn lớn các đêm thế sinh nghề nghiệp. Không khí cũng trở nên nhiều hơn bề nhiều. Mấy giờ sự của mấy trường dạy đêm đã được cơ quan chính quyền mới đến chứng kiến, nhưng hai sinh hệ chính thức thì vẫn mở số bị giữ điều tra.

Trò «ăn cướp la làng»

Việc lý đã thì năm nay tại Biên: Cho gây ra nhiều điều thắc mắc. Việc lý đã thì năm nay ở đây khác như không có thái cách bước bắn, Việc lý đã thì năm nay ở đây khác như không có thái cách bước bắn, đây đã thái bước bắn cho nhân vật. Hy luyện cho học sinh những luận điểm tuyên truyền hay mạnh giúp lên bắn tay người! Mấy cơ quan công lực mới vụ cũng bị hoang mang vì lịch lực luôn. Không khí chia sẻ nghi ngờ quanh lại lại điều ra gây những cơ quan giáo dục. Mấy trường cố đã thì rung ra những tin thất thiệt gây xôn bên với các trường khác cố đã thì đây và đánh lạc sự theo dõi của chính quyền